

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΙΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ 41^{ΟΥ} ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2000 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 81

Η δικιά μας, η Ελληνίδα, η διεθνής. Η μικρή Ελένη που μά-
ζεψε ήχους στο πατρικό της χωριό, ένα μικρό χωριό της Ρούμελης, εκεί όπου έζη-
σε τα πρώτα της χρόνια. Εκεί όπου ακόμα κρατά το πατρικό της σπίτι κι ένα πιάνο μέσα σε αυτό. Το μικρό κορί-
τσι των επτά χρόνων που ερωτεύτηκε το πιάνο για πάντα, «δεν μπορώ να σκεφτώ σπίτι χωρίς πιάνο, γιατί πάντα
νιώθω πως σε ένα τέτοιο σπίτι δε θα μπορούσα να ζήσω». Έφηβη σχεδόν, μ' ένα παιδί στην αγκαλιά, βρέθηκε α-
πό τα κρατητήρια της ασφάλειας στο Παρίσι, αυτοεξόριστη στα χρόνια της χούντας. Αποταμιεύοντας εκεί από τα
λίγοστα της χρήματα αγοράζει το πιάνο που έχει μέχρι σήμερα. Έγραψε τα πρώτα της τραγούδια. Επιστροφή στην
Ελλάδα, η μουσική σε πρώτο πλάνο, σε πρώτο πλάνο και η ζωή. Δυναμική, ελεύθερη γυναίκα. Με χιούμορ, ζωντά-
νια και πείσμα. Με την τόλμη του ελληνικού ταμπεραμέντου και την πειθαρχία του μουσικού. Τον πρώτο δίσκο με μουσι-

κή της από τον κινηματογράφο, τον κυκλοφόρησε σε μια δική της ανεξάρτητη πα-
ραγωγή, με τα χρήματα μιας φίλης, και έγινε ανάρπαστος. Είχε και έχει το
χάρισμα της υπομονής και της επιμονής. Και το πλεονέκτημα της αυτο-
γνωσίας. Με κεντρικό θέμα και ισχυρότερο κίνητρο τον άνθρωπο έ-
γραφε και γράφει τη μουσική της. Στο θέατρο και τον κινηματογράφο.
Και χωρίς να επιδιώκει κάτι τέτοιο, με την στενή έννοια του ό-
ρου, το ίδιο της το έργο προετοιμάζει τις μεγάλες συναντήσεις, ό-
πως αυτή με τον Θόδωρο Αγγελόπουλο. Όταν της πρότεινε να
πρωτοσυνεργαστούν εκείνη δε βιάστηκε καθόλου, άφησε το χρόνο
να κυλήσει και όταν πια η συνεργασία τους έγινε πράξη, η μουσική

της ταυτίστηκε με τις εικόνες του. Έγινε ο ήχος και η μουσική των ταινιών του. Ελένη Καραϊνδρου. Μια από τις
σπουδαιότερες μουσικούς και συνθέτριες στον κόσμο. Με παγκόσμια ακτινοβολία και αναγνώριση. Κριτικοί, μου-
σικοί και ακροατές της από όλο τον κόσμο λένε πως στη μουσική της «ακούγεται» στοιχεία από την παραδοσιακή, τη
δυτική, την κλασική, τη σύγχρονη, την τζαζ, την ξένη, την ελληνική μουσική. Κριτικοί, μουσικοί αλλά κυρίως και
πάνω από όλα ακροατές, μαγεύονται εντός και εκτός των κινηματογραφικών αιθουσών, από τις μουσικές της που
έχουν έμπνευση αληθινή, δύναμη, τρυφερότητα και ιδιαίτερη ατμόσφαιρα με άποψη.

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΟΛΥΜΠΙΟΝ:

Αυτή η νύχτα μένει (σελ. 8)

του Νίκου Παναγιωτόπουλου • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2000

Απαλλαγμένος από το άγχος της πρώτης προβολής, αφού η ταινία έχει ήδη δοκιμάσει την τύχη της στις
κινηματογραφικές αίθουσες, ο Νίκος Παναγιωτόπουλος διεκδικεί μια διάκριση στα φετινά Κρατικά Βραβεία.
(ώρα προβολής 11:30)

Μ' αρέσουν οι καρδιές σαν τη δική μου (σελ. 8)

του Γιώργου Ζέρβα • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2000

Ταινία ήδη βραβευμένη από το κοινό στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης τον Μάρτιο, με θέμα τη μουσική
πορεία του Μάρκου Βαμβακάρη. (ώρα προβολής 14:00)

Το κεφάλι γυρίζει / LaCaramita (σελ. 6)

του Αλεσάντρο Πίβα (Ιταλία, 1999/2000) • ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Το Μπάρνι λοιπόν γίνεται το φυσικό σκηνικό για να ειπωθεί μια ιστορία αστεία, κωμική για δύο μικροκακοποιούς
κι ένα μυστηριώδες πακέτο που ταξιδεύει από την Αλβανία προς την καρδιά της πόλης.
(ώρες προβολών: ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 16:00-Cine Προβλήτα 4, 22:30)

Κανείς δεν χάνει σ' όλα (σελ. 8)

του Διονύση Γρηγοράτου • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2000

Με φόντο ένα νεκροταφείο πλοίων, θέμα την απώλεια και ήρωες χαμένους, αγνοούμενους και αγνοημένους
αυτού του κόσμου, ο Διονύσης Γρηγοράτος φέρνει στο φετινό Φεστιβάλ ένα ανατρεπτικό φιλμ νουάρ -και όχι
μόνο- για το πολύ κοντινό μέλλον. (ώρα προβολής 17:30)

Η διαρκής αναχώρηση της Πέτρα Γκόινγκ

The slow business of Going (σελ. 6)

της Αθηνάς Ραχήλ Τσαγκάρη (ΗΠΑ-Ελλάδα, 2000) • ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Πέντε χρόνια, δεκατέσσερις πόλεις, ένας αιώνας κινηματογράφου, μαθήματα κολύμβησης,
εργαστήρια πολεμικών τεχνών, επιθετικά ταγκό, σε μια ταινία που σίγουρα δεν πάσχει από
έλλειψη πρωτοτυπίας. (ώρα προβολής 20:30)

Πάμπωχοι Α.Ε. (σελ. 8)

του Αντώνη Κόκκινου • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2000

Ο σκηνοθέτης των ταινιών Τέλος εποχής και Ο αδελφός μου κι εγώ επιστρέφει με μια
κωμωδία για την ανακύκλωση σκουπιδιών και... ανθρώπων. (ώρα προβολής 23:00)

“... Ζητώ από τους σκηνοθέτες η μουσική μου, τόσο
στις θεατρικές παραστάσεις όσο και στις ταινίες,
να μην ακούγεται σχεδόν καθόλου. Αυτό που με
ενδιαφέρει δεν είναι να ξεχωρίζει η μουσική μου
αλλά ο θεατής να αντιλαμβάνεται την υγρασία της.”

Ελένη Καραϊνδρου

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΪΝΔΡΟΥ

Δ Ι Α Β Α Σ Τ Ε Σ Η Μ Ε Ρ Α

3 Τα λόγια που επιστρέφουν του Τζέρι Σάτομπεργκ, μια έκτακτη ειδική
προβολή σε πανευρωπαϊκή προεμένα

5 Για το κομμάτι της κινηματογραφικής ουσίας μας μιλάει ο Αρτούρο
Ριμπούιν

7 Μια ελληνίδα με Όσκαρ και ένας πολωνός μετανάστες στην Αγγλία μι-
λούν για τις εικόνες του κόσμου

8 Τέσσερις ελληνικές ταινίες γεμάτες μουσική, τρεις που έχουν ήδη
προβληθεί και μία νέα, σήμερα στις επιλογές του Φεστιβάλ Ελληνι-
κού Κινηματογράφου

13 Οι Γιώργος Τσεμερόπουλος, Χρήστος Καρακίελης και Άγγε-
λος Φραντζής μιλούν σε πρώτο πρόσωπο

14 Εμείς και οι άλλοι στους Νέους Ορίζοντες και ο João Pedro
Rodrigues μας μιλά για τον γκέι ήρωα της ταινίας του

15 Πάουλο Μπαράνκο, ο παραγωγός της κινηματογραφικής στε-
ρότητας στην Ευρώπη

16-17 Οι Srđjan Vuletic και Djordje Milosavljevic από το
Βελγίον και οι Alexei German και Aleksandr
Sokurov από τη Ρωσία

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

travelling

Παράλληλοι κόσμοι (Φεστιβαλικού) Προκήρυξη της 17 Δεκέμβρη στο Πρώτο Πλάνο.

• Η Ελένη (τα) στο MEGA παρακαλώ. Κι ούτε ένα ευχαριστώ σε μένα που πέρσι την έκανα σταρ. Ενώ με τον Ζήκο;

• Τα ελπιδοφόρα μηνύματα δεν σταματούν εκεί. Το *No budget story* μάθαμε ότι εντυπωσίασε στη Νέα Υόρκη όπου και προβλήθηκε και οι Αμερικάνοι περιμένουν ανυπόμονα να δούν και τα *Φτηνά τσιγάρα*. "Προδότη", Χαραλαμπίδη, καλά

Τεό: Θα κάνεις ταινία με την Μίλα Γιόβοβιτς. Χαχαχαχα!
Ανιές: Κι εσύ σπιντάτο βίντεοκλιπ για τις Τρύπες. Χαχαχαχα!

Αγαπούν τόσο πολύ. Χαμός από πιστοίκες στην είσοδο του Ολύμπιον κατά την είσοδό του για την προβολή της ταινίας του, να λένε αναμεταξύ τους: "κάνε λίγο άκρη, μωρή, να τον δω κι εγώ λιγάκι."

• Η δήλωσή του ότι "προτιμά την μοναξιά της κορυφής παρά τον συνωστισμό

του Χαραλαμπίδη κάνοντας την ταινία, σύμφωνα πάντα με αυτά που είπε στη συνέντευξη τύπου. Γι' αυτό και οι γυναίκες τον

βάλ. Τα παιδιά του 88 μισό και ο Πάνος Μανασσής καταφέρνουν να παρουσιάσουν σχεδόν όλα τα σημαντικά πρόσωπα του Φεστιβάλ, σαν σφήνες ανάμεσα στο προγραμμα τους σε σπιντάτους ρυθμούς.

• Είδε κανείς το χθεσινό επεισόδιο του σήριαλ *making of ...*, γιατί το έχασα και μ' έχει φάει η αγωνία.

• Τι έπαθαν φέτος όλοι τους, οι ξένοι εννοώ, με την επανάσταση του ψηφιακού βίντεο και της χρήσης του, μέχρι και ο αξιότιμος κ. Ριπστάιν και ο Παβλικόφσκι και οι άλλοι; Τόσα χρόνια σπουδών εδώ, στη σχολή Σταυράκου, και μετά στη δουλειά, φόρτωνε-ξεφόρτωνε την 35άρα, τζάμπα θα πάνε, σαν το σκυλί στ' αμπέλι;

• Και εξάλλου σιγά τα ωά, και ο Αρσένης την Αγγρίπνια σε ψηφιακό βίντεο τη γύρισε, εδώ στα νεκροταφεία της Αναστάσεως, την μετέγραψε μετά σε 16άρι και προβλήθηκε στο Φεστιβάλ της Δράμας και κανείς δεν είπε ότι έκανε την επανάστασή του. Αν ήταν ξένος όμως;

• Ο κ. Είπιδης πριν την προβολή της ταινίας *O Fantasma*, παρακάλεσε όσους απ' τους θεατές προσβληθούν αισθητικά από την ταινία και θελήσουν να φύγουν, να ζητήσουν τα χρήματα του εισιτηρίου τους πίσω. Η πρόθεσή του, όπως είπε, για την επιλογή ανάλογων ταινιών δεν είναι να προσβάλει κανένα, αλλά να παρουσιάσει ένα εναλλακτικό κινηματογραφικό βλέμμα. Τελικά φάνηκε ότι κανενός η αισθητική δεν προσβλήθηκε.

• Σπύρο, εκεί που ρίχνεις τους τίτλους βλέπεις τίποτε καλό; -Αυτήν στο σταντ του Ρασσαϊά!

• Κατάμεστη ήταν η αίθουσα Παύλος Ζάνας κατά τη χθεσινή απονομή του Χρυσού Αλέξανδρου στη γαλλίδα σκηνοθέτη Agnès Varda. "Είμαι χαρούμενη που ο ήρωας του ελληνικού κινηματογράφου (σ.σ. Θόδωρος Αγγελόπουλος) έκανε τον κόπο να μου χαρίσει το χρυσό αγαλματίδιο. Ελπίζω, να είναι μια συμβολική κίνηση και να μην το αξίζω", είπε η κ. Varda.

• Χθες το Πρώτο Πλάνο δεν έβγαζε "μάυρο". Γιατί μου το κάνατε αυτό τώρα που το συνηθισα;

• Σήμερα ανακοινώθηκε και επίσημα, με το ανάλογο δελτίο τύπου, ότι η απονομή των Κρατικών Βραβείων θα γίνει στο Βασιλικό Θέατρο "για να διεκδικήσει επιτέλους ο θεσμός την αίγλη και το κύρος που του αξίζει". Ο Λευκός Πύργος θα φωτιστεί φαντασμαγορικά και ο περιβάλλων χώρος θα σηματοδοτείται με αντιαεροπορικά φώτα. Οικοδοσπότης θα είναι ο Σπύρος Παπαδόπουλος, ο οποίος θα κάνει την εμφάνισή του με λιμουζίνα. "Ποιός θέλει να γίνει εκατομμυριούχος;" Και ποιός δεν θέλει;

• Κι επιτέλους πήγα Μέγαρο κι εγώ ο φτωχός και θαμπώθηκα! Τι χλιδή! Τι μάρμαρο! Τι φώτα! Τι ξυλοεπενδύσεις! Γλίστρησε κι η Φρεσκαδίτσα κι έσπασε το τακούνι της, άντε να βρούμε λογο να το κολλήσει. Ήρθε κι ο μόδιος ο Κωνσταντίνος, η Δέσπω Διαμαντίδου, ήρθε η Μαίρη Χρονοπούλου, ήρθε ο άλλος Κωνσταντίνος ο Ρήγος, ήρθε η Εύα Κοταμανίδου, μόνον ο πρόεδρος πουθενά. Μπήκε μετά 10 περίπου λεπτά καθυστερημένος μαζί με όλη την οικογένεια και όλοι οι "αρμόδιοι" που κάθονταν σε αναμμένα κάρβουνα ανακουφίστηκαν.

• Φιλιά.

Στέργιος Ζορμπάς
asterios_z@hotmail.com

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

• Όγδοη μέρα σήμερα στο φεστιβαλικό οδοιπορικό και, λίγο οι πολλές ταινίες που είδα, λίγο το ζάπινγκ που κάνω σε αυτές που ο χρόνος με πιέζει και δεν μπορώ να τις δω, λίγο αυτά που ακούω στις συνευτεύξεις τύπου, λίγο οι σταρ που εμφανίζονται ένας-ένας ή όλοι μαζί, λίγο οι ασιατικές φατσούλες που όλο και αυξάνουν, λίγο τα καθημερινά πάρτυ, λίγο, τα μίνι και τα ντεκολτέ, λίγο τα πολλά τσιγάρα -φτηνά ή ακριβά- έχω αρχίσει να αισθάνομαι ότι ζω σε παράλληλους κόσμους και περνώντας με ταχύτατο ρυθμό απ' τον έναν στον άλλο, έχω ολοκληρωτικά χαθεί και δεν μπορώ να με πετύχω πουθενά. Κάτι σαν την ταινία *Πιθανοί κόσμοι*, του Robert LePage, δηλαδή. Δείτε την και θα καταλάβετε τι εννοώ.

• Είναι και αυτά τα αλεπάλληλα είδωλα απ' τα οποία δεν μπορώ να ξεφύγω. Κάθε λίγο και λιγάκι νάσου μπροστά μου το είδωλό της, να παίζει σε ταινίες, να παρακολουθεί ταινίες, να περιφέρεται στην Αποθήκη Γ, να δίνει συνευτεύξεις στο γκαζόν δίπλα στο καλντερίμι του λιμανιού, λίγο θέλω να εισβάλλω στην Αποθήκη Γ με ένα μεγάλο φωνο, σαν τον Ιατρόπουλο στα *Φτηνά τσιγάρα*, φωνάζοντας "Β..ουου!!, Β..ουουού!!!" ... Γιατρέ, είμαι σοβαρά;

• Χαμένος, λοιπόν, στις Αποθήκες του λιμανιού να περιφέρομαι σαν το "κινούμενο γλυπτό" του Ρένου Χαραλαμπίδη, μαθαίνω δια στόματος κ. Τσεμπερόπουλου ότι δεν υπάρχει λόγος να μας δημιουργηθεί σύνδρομο κατωτερότητας απέναντι στον ασιατικό κινηματογράφο -αυτό συμπεράνα εγώ, τουλάχιστον (το επισημαίνω γιατί μας φτάνει ένα "κυνηγιτό", δεν θέλουμε να αποκτήσουμε κι άλλο)- μιας και η προβολή της ταινίας του *Πίσω πόρτα* στο Τόκιο, όχι μόνο έκανε του Ιάπωνες να γελάσουν, αλλά προκάλεσε και το έντονο ενδιαφέρον τους για την αστική πλευρά της Ελλάδας. Κουράστηκαν, φαίνεται, να βλέπουν την Ελλάδα της ομίχλης και των φυσικών τοπίων του αγαπημένου τους Τεό (αλήθεια, έχετε προσέξει τις ιαπωνικές αφίσες των ταινιών του, που υπάρχουν στις Προβλήτες 3 και 4) και ζητούν κάτι πιο επαναστατικό.

Αφού δε με βάζετε
εσείς στο Τράβελινγκ,
θα μπω μόνος μου!

Τσε: *Hasta la victoria siempre! No pasaran! Pueblos unidos no raversidos! Zito i 17 Dekembril Viva Ripstein! Ferte mia tequila tora...*
Μετάφραση, κ. Γρίβας...

θα κάνεις να κρυφτείς σήμερα, όταν η πορεία για το Πολυτεχνείο θα περνά μπροστά απ' τό Λιμάνι. Με τι μούτρα θα κοιτάξεις τα μάτια των διαδηλωτών όταν θα φωνάζουν: Φονιάδες των λαών Αμερικάνοι;

• Ένα "τεράστιο συγγνώμη στις γυναίκες, για το ότι υπήρξαμε πολύ άνδρες", ήταν η πρόθεση του Ρέ-

του πάτου", τί να σημαίνει άραγε; Αυτό το μακρύ, λεπτό, ξύλινο αντικείμενο, προερχόμενο από ευγενές φυτό που ευδοκίμει στις λίμνες και τα ποτάμια, δίπλα στο οποίο πάρεκα το αυτοκινητό μου, ποιανού να ήταν άραγε;

• "Το μέλλον του ελληνικού κινηματογράφου βρίσκεται κάπου ανάμεσα στον Αγγελόπουλο, στη δυναμική του Ρένου Χαραλαμπίδη και στις εφηβικές ταινίες σαν το *Safe Sex*", ήταν η δήλωσή του Dan Georgakas (κριτικός που γράφει στο αμερικάνικο περιοδικό *Cineaste*). Την άκουσα στον 88 μισό, το ραδιόφωνο που αποκλειστικά καλύπτει το Φεστι-

Α' Βραβείο Γυναίκας
Παρουσίας στο Φεστιβάλ.
Helen: Ε, όχι...
Mary: Υπερβάλλουμε!
Ann: Δεν είναι έτσι όπως φαίνεται!
Eve: Η Αν Άρτσερ είναι καλύτερη!

OLYMPION	PAVLOS ZANNAS	CINE PROVLITA 1	CINE PROVLITA 2	CINE PROVLITA 3	CINE PROVLITA 4	Η ΦΩΤΟ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ
11:30 Greek Film Festival ΑΥΤΗ Η ΝΥΧΤΑ ΜΕΝΕΙ ΑΦΤΙ Ι ΝΙΧΤΑ ΜΕΝΙ, 120' NIKOS PANAYIOTPOULOS Greece, 2000	13:00 N.H. Main Programme Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΟΥΖΟΥ REKA SUZHOU, 83' LOU YE China/Germany, 2000 O.V. Mandarin • English subtitles	15:00 Balkan Survey Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ MEHANIZAM, 94' BUDDHADEB DASGUPTA Yugoslavia, 2000 O.V. Serbian • English subtitles	13:00 N.H. Main Programme ΟΙ ΠΑΛΑΙΣΤΕΣ UTTARA, 99' BUDDHADEB DASGUPTA India, 2000 O.V. Bengali • English subtitles	13:00 Making of... (Angelopoulos) ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΟΤΣΙΚΟ (BETA) ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΟΤΣΙΚΟ (MEGALEXANDROS), 43' NORMAN MOZZATO Greece/Italy, 1980 TO ΠΛΑΝΟ No 80 TO ΠΛΑΝΟ No 80 (TOPIO STIN OMICHLI), 28' PATRICE VIVANKOS Greece, 1984	11:00 International Competition ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΜΕΣΣΙΑ ESPERANDO AL MESIAS, 98' DANIEL BURMAN Italy/Argentina/Spain, 2000 O.V. Spanish • English subtitles	
14:00 Greek Film Festival Μ' ΑΡΕΣΟΥΝ ΟΙ ΚΑΡΑΙΕΣ ΣΑΝ ΤΗ ΔΙΚΗ ΜΟΥ-ΜΑΡΚΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ Μ' ΑΡΕΣΟΥΝ Ι ΚΑΡΔΙΕΣ ΣΑΝ ΤΙ ΔΙΚΗ ΜΟΥ- MARKOS VAMVAKARIS (doc), 68' YIORGOS ZERVAS Greece, 1999-2000	15:00 N.H. Spotlight Varda ΔΙΚΟΣ ΣΤΕΓΗ, ΔΙΚΟΣ ΝΟΜΟ SANS TOIT NI LOI, 105' France, 1985 O.V. French • English subtitles	17:00 New Russian Cinema ΚΡΟΥΣΤΑΝΙΟΦ Τ' ΑΜΑΞΙ ΜΟΥ! KHRUSTALYOV MASHINUI, 137' ALEXIE GUERMAN Russia/France, 1998 O.V. Russian • French subtitles	15:30 N.H. Spotlight Varda Η ΚΛΕΟ ΑΠΟ ΤΙΣ 5 ΟΣ ΤΙΣ 7 CLEO DE 5 A 7, 90' France, 1961 O.V. French • English subtitles	14:30 Special screenings ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ CEUX D'EN FACE, 92' JEAN-DANIEL POLLET France, 2000 O.V. French • English subtitles	13:00 International Competition ΤΖΟΡΤΖ ΟΥΑΣΙΝΓΤΟΝ GEORGE WASHINGTON, 89' DAVID GORDON GREEN USA, 2000 O.V. English	
15:30 Balkan Survey ΣΚΥΛΙΑ ΖΩΗ PASJI ZIVOT, 26' MICHKO NETCHAK Croatia, 2000 O.V. Croatian • English subtitles	17:30 N.H. Main Programme Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΟΥΖΟΥ REKA SUZHOU, 83' LOU YE China/Germany, 2000 O.V. Mandarin • English subtitles	20:00 Balkan Survey ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ TROSOK, 16' SRDJAN VULETIC Bosnia-Herzegovina/ Slovenia, 1999 O.V. English	18:00 N.H. Explorations Ο ΤΟΜΑ ΕΡΩΤΕΥΕΤΑΙ THOMAS EST AMOUREUX, 97' PIERRE-PAUL RENDERS Belgium/France, 2000 O.V. French • English subtitles	16:30 Skolimowski DEEP END, 88' Germany/USA, 1970 O.V. English	15:00 International Competition ΕΝΑΣ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ SZCZESLIWY CZLOWIEK, 84' MALGORZATA SZUMOWSKA Poland, 2000 O.V. Polish • English subtitles	
16:00 International Competition ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΓΥΡΙΖΕΙ LA CAPAGIRA, 70' ALESSANDRO PIVA Italy, 1999/2000 O.V. Italian • English subtitles	20:00 N.H. Main Programme ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ 2ο ΟΡΟΦΟ SANGER FRAN ANDRA VANINGAN, 98' ROY ANDERSSON Sweden/Denmark/Norway, 2000 O.V. Swedish • English subtitles	ΠΟΡΝΟΤΑΙΝΙΑ V FLAVNIH VLOGAH, 80' DAMJAN KOZOLE Slovenia, 2000 O.V. Slovenian • English subtitles	20:30 N.H. Main Programme ΟΙ ΠΑΛΑΙΣΤΕΣ UTTARA, 99' BUDDHADEB DASGUPTA India, 2000 O.V. Bengali • English subtitles	18:30 Angelopoulos ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ TOPIO STIN OMICHLI, 125' Greece, 1988 O.V. Greek	17:30 Greek Film Festival/International Competition ΕΦΗΜΕΡΗ ΠΟΛΗ EFIMERI POLI, 89' YIORGOS ZAFIRIS Greece, 2000 O.V. Greek	
17:30 Greek Film Festival ΚΑΝΕΙΣ ΔΕ ΚΑΝΕΙ Σ' ΟΛΑ KANIS DE CHANI S'OLA, 123' DIONISIS GRIGORATOS Greece, 2000	22:30 N.H. Night Times SKIN FLICK, 70' BRUCE LABRUCE Germany, 1999 O.V. English	22:30 New Russian Cinema ΜΟΛΟΧ MOLOCH, 103' ALEXANDER SOKUROV Russia/Germany, 1999 O.V. Russian • English subtitles	23:00 N.H. Night Times Ο ΦΑΝΤΑΣΜΑ, 90' JOAO PEDRO RODRIGUES Portugal, 2000 O.V. Portuguese • English subtitles	21:00 Skolimowski ΧΕΙΜΑΡΡΟΙ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ TORRENTS OF SPRING, 101' Italy/France, 1989 O.V. English • French subtitles	20:00 Greek Film Festival ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΚΑΙΝ TO SPITI TOU KAIN, 78' CHRISTOS KARAKAPELIS Greece, 2000 O.V. Greek	
20:30 International Competition Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑ GOING THE SLOW BUSINESS OF GOING, 101' ATHINA RACHEL TSANGARI USA/Greece, 2000 O.V. English				23:00 Angelopoulos ΤΟ ΜΕΤΕΩΡΟ ΒΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥ TO METEORO VIMA TOU PELAGOU, 138' Greece, 1991 O.V. Greek	22:30 International Competition ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΓΥΡΙΖΕΙ LA CAPAGIRA, 70' ALESSANDRO PIVA Italy, 1999/2000 O.V. Italian • English subtitles	
23:00 Greek Film Festival ΠΑΜΠΤΟΧΙ Α.Ε. PAMTOCHI A.E., 92' ANTONIS KOKKINOS Greece, 2000						

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

Ο Τζέρι Σάτσμπεργκ, 73 χρονών σήμερα, σημαντικός Αμερικάνος σκηνοθέτης, διάσημος επίσης φωτογράφος και μέλος της Κριτικής Επιτροπής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης το 1995, μετά από 11 χρόνια απουσίας επιστρέφει φέτος με την ταινία *The day the ponies come back*, η οποία θα προβληθεί σε πανευρωπαϊκή πρεμιέρα το Σάββατο 18 Νοεμβρίου, στις 13:00, στη Cine Προβλήτα 2.

Τη μέρα που τα άλογα επιστρέφουν

The day the ponies come back

του Τζέρι Σάτσμπεργκ

Ο Ντάνιελ Μούλιν δεν γνώρισε ποτέ τον πατέρα του. Όλα όσα ξέρει για τον Αμερικάνο τζαζίστα που ήρθε στη Γαλλία, άφησε έγκυο τη μητέρα του και την παράτησε, είναι μια διεύθυνση στο Νότιο Μπρονξ, πριν από 25 χρόνια. Όταν λοιπόν ο Πολ ντε Κρούτσιο τηλεφωνεί από την Νέα Υόρκη, ικετεύοντας τον Ντάνιελ να σπεύσει εκεί για να στήσει μια μπάντα με πνευστά, ο πειρασμός να ξορκίσει τα φαντάσματα της παιδικής του ηλικίας είναι ακαταμάχητος. Στο Μπρονξ γίνεται μάρτυρας πυροβολισμών ανάμεσα σε εμπόρους κρακ, βρίσκει έναν αναπάντεχο σύμμαχο, ένα 10χρονο παιδάκι του δρόμου, τον Γουίλιαμ. Μέσα στο γκέτο, ο Ντάνιελ αντιμετωπίζεται με εκδρότητα από όλες τις πλευρές, εξαιτίας του λευκού του χρώματος. Προσφέρει αυτοσκέδιες παραστάσεις στο δρόμο καταφέρνοντας να φάει ξύλο από λευκούς αστυνομικούς. Ταυτόχρονα ο Ντάνιελ εργάζεται σκληρά να επισκευάσει τα ελαττωματικά γαλλικά κόρνα του Πολ. Σταδιακά πιάνει φιλίες με την Τίλι, την κόρη του Πολ, της οποίας ο γάμος με τον γυμνασιακό της έρωτα εξελίσσεται βίαια πικρός. Όσο ο Ντάνιελ πλησιάζει προς τον άρχοντα της φτωχογειτονιάς Στόλερ, που υποπτεύεται ότι έχει στοιχεία για την ταυτότητα του πατέρα του, φτάνει η στιγμή να έρθει αντιμέτωπος τόσο με τον θρίαμβο όσο και με τη μελαγχολία.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΤΟΥ ΤΖΕΡΙ ΣΑΤΣΜΠΕΡΓΚ

Τα γυρίσματα ξεκίνησαν το καλοκαίρι του 1999. Η εταιρία Λαζνάκ, που προσέλαβε απευθείας αμερικάνικο συνεργείο, επέλεξε έναν βοηθό παραγωγής από τη South Beach Production. Με 2,5 εκ. δολάρια (τελικός προϋπολογισμός), είναι ένα φιλμ «χαμηλού προϋπολογισμού» (low budget), και με τοπικά συνεργεία «εκτός συνδικάτων», ήταν μια εντελώς νέα εμπειρία για τον Τζέρι Σάτσμπεργκ, που ήταν συνηθισμένος σε άνετα στούντιο, όπως της Λαζνάκ. Ο Αλέν Ροκά λέει: «οι άνθρωποι στα γυρίσματα είναι γεμάτοι πάθος και δουλεύουν πολύ. Βρήκα ξανά αυτήν την ενέργεια που ξέρουμε στη Γαλλία για να συντομεύουμε τα πράγματα. Όμως οι ενδιαμέσσοι παραγωγοί ήταν καταστροφή. Πριν από όλα, σκέφτονται να κάνουν μπίζνες». «Ο αμερικανός βοηθός παραγωγής ήταν φρικτός», επιβεβαιώνει ο Σάτσμπεργκ. Τελικά, η γοητεία της πόλης, φωτογραφημένη από τον Μπρούνο ντε Κάιζερ, η χάρη ακόμη και του πιο μικρού ρόλου, η ανάμιξη ενέργειας και μελαγχολίας, δημιουργημένη από τον Σάτσμπεργκ όπως μόνο αυτός ξέρει, γοήτευσε το κοινό στο Φεστιβάλ του Μόντρεαλ. Αν και η ταινία δεν είναι τόσο συναισθηματική όσο οι αμερικάνικες, πολύς κόσμος έκλαψε. «Δεν μ' αρέσει να είμαι συναισθηματικός, νιώθοντας ότι μια ταινία θέλει να με κάνει να κλάψω, αν και κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων έκλαψα αρκετά», λέει ο Σάτσμπεργκ, 72 χρονών, και ο οποίος δεν είχε γυρίσει ταινία από το *Reunion*, 10 χρόνια πριν. Συνεχίζει λέγοντας: «Είμαι πολύ χαρούμενος με το τελικό αποτέλεσμα. Εκτιμώ ιδιαίτερα τον Αλέν Ροκά. Είχαμε κάποια προβλήματα παραγωγής, έκανα όμως κι εγώ μερικά λάθη.»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Γεννήθηκε το 1927 στη Νέα Υόρκη. Ξεκίνησε την καριέρα του ως φωτογράφος, κυρίως στο χώρο της μόδας. Σπεσιαλίστας στα πορτρέτα, φωτογράφησε μια πλειάδα διασημοτήτων του καλλιτεχνικού κόσμου, ανάμεσά τους την Κατρίν Ντενέβ, την Κλαούντια Καρντινάλε, τον Μίλος Φόρμαν, τον Ρομάν Πολάνσκι και τον Μπομπ Ντίλαν. Αφού δούλεψε σε τηλεοπτικές διαφημίσεις, ξεκίνησε την κινηματογραφική του καριέρα το 1970, με το *Puzzle of a downfall child*, που το επευφήμισαν οι κριτικοί. Η φιλμογραφία του περιλαμβάνει τις ταινίες: *Scarecrow* (1973), *Dandy, the all-american girl* (1976), *Sweet revenge* (1976), *The seduction of Joe Tynan* (1979), *Honeysuckle rose* (1981), *Misunderstood* (1984), *No small affair* (1984), *Street smart* (1987), *Clinton and Nadine* (1988) και *Reunion* (1989). Κέρδισε τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάνες το 1973 για το *Scarecrow*, με πρωταγωνιστή τον Αλ Πατσίνο. Στην ταινία *Τη μέρα που τα άλογα επιστρέφουν*, ο Τζέρι Σάτσμπεργκ επιλέγει τον Γάλλο Γκιγιόμ Κανέ (*Η παραλία*, *Φιντέλιτι*) που έχει δημιουργήσει αίσθηση με το παίξιμό του, για το ρόλο του ντροπαλού επιδιωρθωτή μουσικών οργάνων, που το ταξίδι του στη Νέα Υόρκη γίνεται ένα ταξίδι πολλών ανακαλύψεων.

Ο Τζέρι Σάτσμπεργκ βρίσκεται σε συνεννόηση με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης για μια έκθεση φωτογραφίας του στην επόμενη διοργάνωση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Dewar's® FINEST SCOTCH WHISKY ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ | Α' ΠΡΟΒ | Β' ΠΡΟΒ | ΤΕΛΙΚΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

1. Μια ασυνήθιστη κατάσταση	3,770	3,574	3,672
2. Ερωτομπλεξίματα	3,780	3,930	3,853
3. Αζέχαστοι	4,423	4,020	4,221
4. Κλειστοί δρόμοι	4,168	3,903	4,036
5. Τη μέρα που έγινα γυναίκα	4,089	4,076	4,083
6. Το τελευταίο καταφύγιο	4,084	4,161	4,122
7. Τέλος αιώνα	3,338	3,666	3,502
8. Χαμένοι δολοφόνοι	3,746	3,555	3,651
9. Τζορτζ Ουάσινγκτον	3,391	3,622	3,506
10. Περιμένοντας τον Μεσσία	3,844		
11. Ένας ευτυχισμένος άνθρωπος	3,885		
12. Εφήμερη πόλη			
13. Το κεφάλι γυρίζει			
14. Η διαρκής αναχώρηση της Petra Going			
15. Μοναχικοί τύποι			

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2000

1. Χαμένος παράδεισος	2,470	2,544	2,509
2. Ένας κι ένας	4,158	4,140	4,149
3. 17 στα 18	3,857	3,623	3,740
4. 2000 + 1 στιγμές	3,212	2,894	3,053
5. Το φως που σβήνει	4,418	4,351	4,385
6. Αγέλαστος πέτρα	4,338	4,617	4,478
7. Φτηνά τσιγάρα	4,073	4,365	4,219
8. Το σπίτι του Κρίν	4,200		
9. Κανείς δε χάνει σ' όλα			
10. Πάμπωχοι Α.Ε.			
11. Η εποχή των ασεβών			
12. Το μήλο της έριδος			
13. Η βασίλισσα μαϊμού			

Το ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ DEWAR'S απονέμεται σε μια ελληνική ταινία, που προβάλλεται σε πρώτη δημόσια προβολή και συμμετέχει στο 41ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.
Το ίδιο βραβείο θα απονεμηθεί και σε μια ξένη ταινία που προβάλλεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Διαγωνιστικού.
Οι συμμετέχοντες των ταινιών, ελληνικές και ξένες, είναι αυτές που, κατά σειρά προβολής, αναφέρονται παραπάνω.

Jerry Schatzberg

Τη μέρα που τα άλογα επιστρέφουν The day the ponies come back

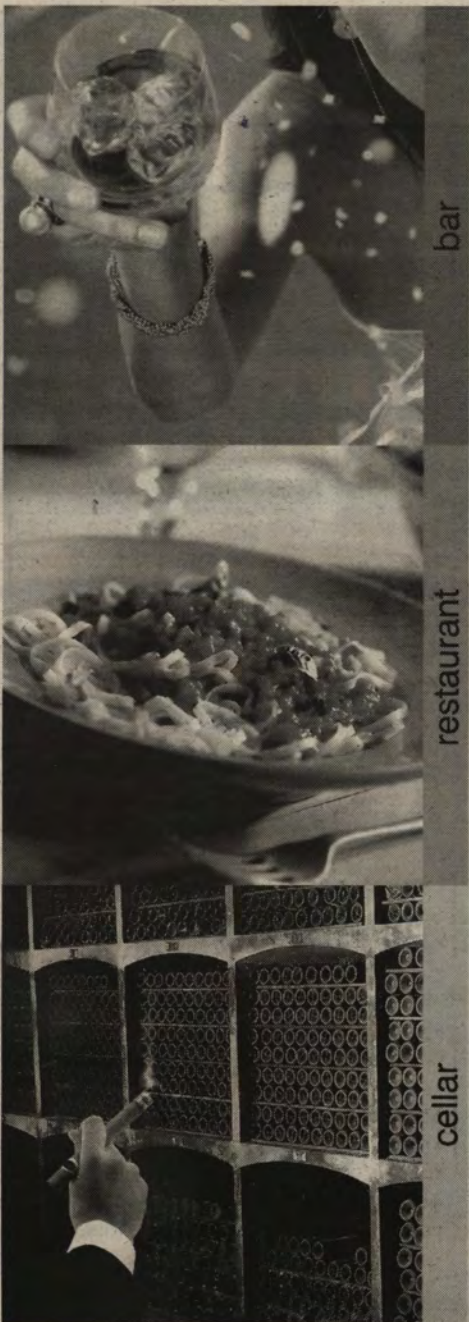
ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΙΣ 13:00
CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 2

Πανευρωπαϊκή Πρεμιέρα
παρουσία του σκηνοθέτη

ΤΑΙΝΙΑ ΕΚΠΛΗΞΗ!

Καφέ-Βαρ
LIGHTSHIP
Εστιατόριο

Από τις 9 το πρωί μέχρι τις 3 το ξημέρωμα, στον βασικό χώρο συνάντησης των σινεφίλ στην Αποθήκη Γ, λειτουργεί Καφέ-Μπαρ. Από τις 1 το μεσημέρι και μετά οι επισκέπτες μας μπορούν να γευματίσουν ή και να δεινύσουν.

bar

restaurant

cellar

17 ΧΥΒΕΛΟΙΝΟ
BAR | RESTAURANT | CELLAR

ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ 133
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ: 853.330

Colombo

ιταλικά-ισπανικά
πορτογαλικά

πληροφορική

ΕΓΝΑΤΙΑ 128

ΤΗΛ. 240.962

e-mail: info@colombo.edu.gr
www.colombo.edu.gr

MERLOT

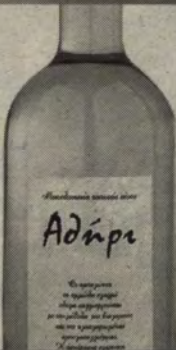
Τοπικός Οίνος Χαλκιδικής

Οίνος ερυθρός
από την ποικιλία merlot.
Με βαθύ πορφυρό χρώμα,
μπονκέτο με αρώματα
μικρών κόκκινων φρούτων
σε πιπεράτο φόντο
και βελούδινη γεύση.

Αθήρι

Μακεδονικός Τοπικός Οίνος

Οίνος από
την ποικιλία Αθήρι.
Λευκοκίτρινος,
με ευχάριστο
φρουτώδες άρωμα,
απαλή και δροσερή γεύση.

Ενάγγελος Ιωάννης αε

ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ - ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΙΑ

Κυνηγώντας την κινηματογραφική ουτοπία

Ο 57χρονος Αρτούρο Ριπστάιν είναι σήμερα ο μοναδικός μεξικανός σκηνοθέτης που χαίρει εκτίμησης και θαυμασμού διεθνώς. Αναμφίβολα, το ενδιαφέρον κριτικών και κοινού για τον Ριπστάιν οφείλεται κυρίως στις 10 τελευταίες ταινίες του, που το σενάριό τους έγραψε η Πας Αλίσια Γκαρσιανιέγκο. Σήμερα η κινηματογραφική του δημιουργία χάρη στην απόλυτη εμπιστοσύνη στη δύναμη της εικόνας και στην ικανότητά του να διατρέχει τα είδη και τις πολιτισμικές αναφορές, θεωρείται πολύ σύγχρονη και προτείνει στον θεατή μια συμφωνία: την απόλαυση του κειμένου κόντρα στο μηχανισμό της θέασης. Με 23 ταινίες μεγάλου μήκους στο ενεργητικό του είναι σε θέση να μιλήσει για το παρόν και το μέλλον του κινηματογράφου και για τις προοπτικές που ανοίγονται με την εισβολή της νέα τεχνολογίας. Εξάλλου, οι δυο τελευταίες ταινίες του, είναι γυρισμένες ψηφιακά.

Πόθος και Ουτοπία

σαν βασικά στοιχεία των ταινιών του

Η Ουτοπία κι ο Πόθος αποτελούν δυο βασικά στοιχεία στην θεματολογία των ταινιών μου. Κι αυτό γιατί και οι δύο αυτές έννοιες φανερώνουν πράγματα που στην πραγματικότητα δεν πρόκειται ποτέ να συμβούν. Ουτοπία σημαίνει κάποιον τόπο που δεν υπάρχει. Και Πόθος είναι η επιθυμία για κάτι που ποτέ δεν συμβαίνει. Με αυτά τα δυο στοιχεία δουλεύω στις ταινίες μου βασικά. Στην αρχή της καριέρα μου, η σημαντικότερη ιδέα που υπήρχε στο μυαλό μου ήταν η ανεκτικότητα. Τώρα έχει γίνει η κατασκευή των πόθων μου και η κατασκευή των χαρακτήρων μου. Προέρχομαι από μια χώρα όπου οι άνθρωποι προσπαθούν να επιβιώσουν, όπου ζουν πολλά εκατομμύρια ανθρώπων, με το 60% αυτών να ζουν σε εξαθλιωμένες συνθήκες. Επομένως, αν δεν ζεις στον καλύτερο δυνατό κόσμο, η Ουτοπία και ο Πόθος σου δίνει κάποια καλή αξία για να συνεχίσεις. Η απελπισία είναι ένα βασικό στοιχείο επίσης που υπάρχει στις ταινίες μου. Είναι, έτσι, φυσικό από την απελπισία να γεννηθεί η ανάγκη να κατασκευάσεις κόσμους, που μπορεί να είναι κόσμοι που πραγματικά δεν υπάρχουν, άρα αυτό είναι μια Ουτοπία και η ανάγκη για να τους κατασκευάζεις είναι ένας Πόθος. Αλλά, τελικά, κανένα από αυτά τα δύο δεν οδηγεί κάπου.

Για τον Μπουνιουέλ

Γνώρισα τον Μπουνιουέλ όταν ήμουν παιδί, γιατί είχαμε το ίδιο πάθος με τα όπλα και έτσι συνηθίζαμε να συναντιόμαστε και να πυροβολούμε μαζί. Ανταλλάσαμε όπλα και μιλούσαμε για σφαίρες και άλλα σχετικά πράγματα. Πολύ νωρίς στη ζωή μου ήξερα ότι θα γινόμουν σκηνοθέτης. Όταν ήμουν μικρός νόμιζα ότι ο μόνος τρόπος για να κάνει κάποιος μια ταινία είναι ο κοινός, φυσιολογικός τρόπος, αυτός που έβλεπα στις ταινίες που παιζόταν στα σινεμά. Πήγα και βρήκα τον Μπουνιουέλ. Του χτύπησα την πόρτα και του είπα: "Θέλω να γίνω σκηνοθέτης, σαν εσένα". Μου είπε: "Κλείσε την πόρτα" και με άφησε να περιμένω έξω. Ένα λεπτό αργότερα άνοιξε την πόρτα και μου είπε να περάσω. Με έβαλε να κάτσω και ήδη είχε ετοιμάσει μια μηχανή προβολής και έβαλε ένα φιλμ να παίζει. Ήταν ο *Ανδαλουσιανός σκύλος*. Μου έδειξε το φιλμ. Εγώ ήμουν μόλις 15 χρονών. Ήταν μια τρομακτική εμπειρία για μένα, όλα αυτά που έβλεπα, με το μαχαίρι να σχίζει το μάτι και όλα τα υπόλοιπα και δεν χάρηκα που την είδα. Μου την έδειξε ξανά και μου είπε ότι έτσι φτιάχνονται οι ταινίες κι εγώ δεν μπορούσα ούτε καν να μιλήσω. Μετά, δούλεψα σε γυρίσματα πολλών ταινιών προσπαθώντας να μάθω, ρωτώντας τους τεχνικούς, τους φωτογράφους, τους σκηνοθέτες και πάντα είχα την αίσθηση που έχει κάποιος νέος: την αίσθηση ότι μπορεί να τα κάνει, όλα αυτά που βλέπει, καλύτερα. Όταν, όμως, δούλεψα με τον Μπουνιουέλ στον *Εξολοθρευτή άγγελο* η αίσθηση αυτή δεν υπήρξε. Δεν πίστευα ότι μπορούσα να κάνω τίποτε καλύτερα απ' αυτόν. Όλα ήταν πολύ εντυπωσιακά, πολύ δύσκολο να κατανοηθούν και όταν τελείωναν τα γυρίσματα μου έδινε παράξενες εξηγήσεις για όλα αυτά που συνέβαιναν. Ο Μπουνιουέλ ήταν πολύ γεναιόδωρος, αυτός τότε ήταν 62 χρονών κι εγώ μόλις 18, και το να μιλάει σε έναν 18χρονο για όλα αυτά που έκανε, ήταν μεγάλη γεναιοδωρία. Ήταν πολύ γεναιόδωρος και πολύ αστείος άνδρας. Αυτό που έμαθα από αυτόν δεν ήταν πώς να κάνω μια ταινία, αλλά το πώς να μάθω να μην προδίδω τον εαυτό μου.

Για την Πας Αλίσια Γκαρσιανιέγκο

Ήμουν πολύ τυχερός σκηνοθέτης με τη έννοια ότι συνεργάστηκα με πολλούς καλούς σεναριογράφους. Οι πρώτοι ήταν ο Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες και ο Κάρλος Φουέντες και μετά από αυτούς συνεργάστηκα με μερικές από τις καλύτερες φωνές της Λατινικής Αμερικής. Όταν γνώρισα την Πας Αλίσια Γκαρσιανιέγκο δεν ήταν σεναριογράφος. Εκείνη την εποχή έγραφε λίγο για την τηλεόραση και για κάποια κόμικς. Αυτό που μου κίνησε το ενδιαφέρον ήταν ότι ήξερε να λέει πολύ καλές ιστορίες, πολύ καλοφτιαγμένες ιστορίες με πολλή έμφαση στις λεπτομέρειες. Ήταν εκπληκτική όταν τις έλεγε. Έτσι μια μέρα την ρώτησα, γιατί δεν γράφεις μια ιστορία για ένα φιλμ, για μένα. Μου είπε ότι δεν ήξερε πώς να το κάνει κι εγώ της είπα ότι είναι εύκολο και της

“Η νέα τεχνολογία ελπίζω να είναι ο θάνατος του κινηματογράφου, έτσι ώστε να ξαναγεννηθεί ένας καινούριος.”

έδειξα την φόρμα που πρέπει να έχει ένα σενάριο. Έτσι αρχίσαμε να συνεργαζόμαστε στην πρώτη ταινία, 15 χρόνια πριν. Συνήθιζε να μου δίνει μερικές σελίδες, για να δω πως προχωράνε τα πράγματα. Ήταν πολύ ανήσυχη, αλλά οι σελίδες που διάβαζα ήταν εκπληκτικές, ήταν μαγικές και έτσι όχι μόνο τις πρότεινα να κάνουμε μια ταινία μαζί, αλλά και να έρθει να ζήσει μαζί μου. Ήταν ευκολότερο αυτό, από το να ανταλλάσουμε φαξ και έτσι φτάσαμε, εδώ και 15 χρόνια, να κάνουμε 10 ταινίες μαζί. Και παρόλα που οι σεναριογράφοι με του οποίους είχα συνεργαστεί μέχρι τότε ήταν πολύ καλοί, τα σενάρια της Πας Αλίσια Γκαρσιανιέγκο, με ικανοποιούσαν περισσότερο. Οι απόψεις μας για τις ταινίες που θέλουμε να κάνουμε είναι παρόμοιες. Μπορεί να έχουμε διαφορετικές απόψεις για όλα τα υπόλοιπα θέματα, για προσωπικά ή πολιτικά θέματα, αλλά για τις ταινίες οι απόψεις μας συμπίπτουν. Οι περιγραφές της, η ατμόσφαιρα, η δόμηση των σεναρίων της είναι εντυπωσιακές και οι διάλογοι όμορφοι. Οι πιο όμορφοι σε ολόκληρη τη δουλειά μου. Τώρα πια, της δίνω μια ιδέα ή μου δίνει μια ιδέα για το ποιο θα είναι το επόμενο φιλμ, συζητάμε αυτή την ιδέα, αλλά δεν συζητάμε με ακρίβεια ποια θα είναι η ιστορία και για τι ακριβώς θα μιλάει. Μετά κάθεται και δουλεύει μόνη της και μου δίνει το ολοκληρωμένο πρώτο σχέδιο. Δηλαδή, το συζητάμε πριν και μετά το ξανα συζητάμε όταν έχει τελειώσει. Τότε της δίνω τις σημειώσεις μου, τις αλλαγές που θέλω να κάνω και συνήθως συμφωνούμε για το πως πρέπει να είναι τα πράγματα.

Για την νέα τεχνολογία

Η νέα τεχνολογία ελπίζω να είναι ο θάνατος του κινηματογράφου, έτσι ώστε να ξαναγεννηθεί ένας καινούριος.

Οι ταινίες πάντα είναι ένας μακροχρόνιος θάνατος του κινηματογράφου. Έκανα δύο ταινίες χρησιμοποιώντας την ψηφιακή τεχνολογία, είναι οι ταινίες που προβάλλονται στο Φεστιβάλ. Η ιστορία του σινεμά είναι η ιστορία των τεχνολογικών επιτεύξεων. Όπως άλλαζαν τα πράγματα όταν ερχόταν η αλλαγή από το ασπρόμαυρο στο έγχρωμο φιλμ ή από τον βουβό στον ομιλούντα κινηματογράφο, έτσι θα συμβεί και τώρα. Και αυτό είναι συναρπαστικό. Η ψηφιακή τεχνολογία έχει πολλά συγχαρηστικά πλεονεκτήματα. Πρώτα από όλα γιατί χρησιμοποιείς πολύ ευέλικτο εξοπλισμό. Μια ψηφιακή κάμερα είναι πολύ μικρή. Το πρώτο επιχείρημα που μπορείς να θέσεις σε έναν παραγωγό είναι ότι πρόκειται να κάνεις μια ταινία με φτηνή παραγωγή. Και αυτό είναι πολύ γλυκό για τα αυτιά του κάθε παραγωγού. Αυτός είναι ένας σημαντικός λόγος, αλλά δεν είναι ο κύριος λόγος. Αισθητικά η ψηφιακή τεχνολογία πρόκειται να φέρει μια ολοκληρωτική αλλαγή. Είμαι σίγουρος ότι η πρώτη καλλιτεχνική επανάσταση του 21ου αιώνα θα είναι τα ψηφιακά φιλμ. Θα αλλάξει ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε το πώς φτιάχνεται μια ταινία. Επίσης, η νέα αυτή τεχνολογία κάνει το όλο ζήτημα σαφώς πιο δημοκρατικό. Όλοι θα μπορούν να κάνουν μια ταινία, όπως όλοι μπορούν να ασχοληθούν με τη ζωγραφική ή με τη λογοτεχνία. Σίγουρα θα παραχθούν πολλά σκουπίδια, όπως συμβαίνει άλλωστε και στην λογοτεχνία, την ζωγραφική ή την μουσική. Αλλά, πίσω από τα σκουπίδια οι μεγάλοι δημιουργοί του κινηματογράφου, οι Πικάσο, οι Μότσαρτ, θα γεννηθούν.

Εμπέλεια: Στέργιος Ζορμπάς

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟΝ ΘΟΔΩΡΟ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ

Τοπίο στην ομίχλη

Η Βούλα κι ο Αλέξανδρος είναι δυο παιδιά, αδελφία, που ο πατέρας τους δουλεύει μετανάστης στη Γερμανία. Αυτή, τουλάχιστον, είναι η απάντηση που τους δίνει η μητέρα τους όταν εκείνα τον αναζητούν. Μια μέρα, επιβιβάζονται σ' ένα τρένο που νομίζουν ότι θα τους μεταφέρει στη Γερμανία. Το ταξίδι τους δε φαίνεται να πραγματοποιείται. Ο προορισμός απομακρύνεται όσο τα δυο παιδιά εμπλέκονται σε μια διαρκή αντιπαράθεση με την πραγματικότητα, που τους «καθυστερεί» σε διάφορους ενδιάμεσους σταθμούς κατά μήκος της χώρας. Μετά από μια σκληρή περιπλάνηση στη ζωή και την ενηλικίωση, θα φτάσουν σ' εκείνο το σύνορο, πέρα απ' το οποίο πιστεύουν ότι θα βρουν τελικά έναν πατέρα, που αντιπροσωπεύει γι' αυτά μια ελπίδα... Η ταινία έλαβε το Αργυρό Λιοντάρι στο Φεστιβάλ Βενετίας (1988) και το Ευρωπαϊκό Félix (1989).

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 18:30

Το μετέωρο βήμα του πελαργού

Ένας πολιτικός, μετά από μια συνεδρίαση στη Βουλή όπου εκφωνεί μάλλον μια ποιητική ανακοίνωση παρά έναν πολιτικό λόγο, εγκαταλείπει το κοινοβούλιο και το σπίτι του, κι εξαφανίζεται χωρίς ν' αφήσει κανένα ίχνος. Ένας δημοσιογράφος που κάνει ρεπορτάζ στην παραμεθόριο για τους εγκλωβισμένους στα σύνορα μετανάστες και πρόσφυγες διαφόρων φυλών, συναντά έναν άντρα που η εξωτερική του εμφάνιση ταιριάζει με τα χαρακτηριστικά του αγνοούμενου πολιτικού. Παρά τις έρευνές του και μια συνάντηση που καταφέρνει να οργανώσει ανάμεσα στον άγνωστο και τη γαλλίδα γυναίκα του πολιτικού, η ταυτότητα του αγνώστου παραμένει ανεξακρίβωτη. Η γυναίκα δεν τον αναγνωρίζει, κι εκείνος δε φαίνεται διατεθειμένος ούτε για μια στιγμή να μας δώσει ένα σημάδι ότι δεν πρόκειται για τον πολιτικό που αγνοείται...

Πέμπτη 16 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 23:00

THE MAKING-OF: NTOKIMANTER

Στο δρόμο για το Δοισικό

του Norman Mozzato (Ελλάδα-Ιταλία, 1980)

Ντοκιμαντέρ για τα γυρίσματα του *Μεγαλέξαντρου*. Συνεντεύξεις με τους: Θόδωρο Αγγελόπουλο, Γιώργο Ζιάκα (ενδυματολόγο), Γιώργο Αρβανίτη (διευθυντή φωτογραφίας) και Omero Antonutti.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 13:00

Το πλάνο No. 80

της Patrice Vivankos (Ελλάδα, 1984)

Ντοκιμαντέρ για το γύρισμα του πλάνου No. 80 της ταινίας *Ταξίδι στα Κύθηρα* του Θόδωρου Αγγελόπουλου.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 13:45

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

Περιμένοντας τον Μεσσία Esperando al Mesías

του Ντάνιελ Μπούρμαν
(Ιταλία-Αργεντινή-Ισπανία, 2000)

Ο Άριελ, μεγαλωμένος στην εβραϊκή κοινότητα του Μπουένος Άιρες, θέλει να πετάξει από πάνω του την προστατευτική κρούστα της οικογένειάς του. Η ζωή που του σχεδιάζουν δεν είναι αυτή που θέλει και το δικό του προσωπικό παραμύθι εξελίσσεται κάπου αλλού. Σαν από μηχανής θεός, μια χρηματιστηριακή κρίση στο Τόκιο, έρχεται να καταστρέψει τον πλούσιο πατέρα του. Χωρίς την βαριά του κληρονομιά, ο Άριελ μπορεί ανεμπόδιστα να ακολουθήσει το δικό του δρομολόγιο ζωής. Η ανακάλυψη του εαυτού του θα αποδειχθεί ένα γοητευτικό όσο και επίπονο ταξίδι που όμως θα έχει και τις ευτυχισμένες του στιγμές. Ο έρωτας στο πρόσωπο της Λώρα είναι μία απ' αυτές. Στο φόντο όλης αυτής της αναταραχής, άλλοι άνθρωποι βλέπουν τη ζωή τους να διαλύεται και την αξιοπρέπεια τους να καταρρέει. Ένας τραπεζικός υπάλληλος, ο μοναχικός Sanata María, που μετά την κρίση βρίσκεται κυριολεκτικά στο δρόμο είναι ο άλλος πόλος ενδιαφέροντος της ταινίας.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 4, 11:00

Τζορτζ Ουάσινγκτον George Washington

του Ντέιβιντ Γκόρντον Γκριν (ΗΠΑ, 2000)

Πρωταγωνιστής της ιστορίας είναι ο υπερεπαίδο δεκατριάχρονος Τζορτζ. Το αδέξιο περπάτημα του και η κωλαίνουσα ομιλία του τον καθιστούν αυτόματα περιθωριακό και εκκεντρικό. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, είναι αναγκασμένος να φοράει ένα κράνος ποδοσφαίρου λόγω ενός παλιού τραύματος στο κεφάλι. Τα παιδιά με τα οποία κάνει παρέα, τα περισσότερα όπως κι αυτός της μαύρης φυλής, ανήκουν στην εργατική τάξη και περνάνε τη ζωή τους στις αλάνες φροντίζοντας αδέσποτα ζώα και μαζεύοντας άχρηστα αντικείμενα. Η τραγωδία θα έρδει ένα καλοκαίρι, την ημέρα του εορτασμού της αμερικάνικης ανεξαρτησίας και θ' αλλάξει για πάντα τις ζωές τους.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 4, 13:00

Ένας ευτυχισμένος άνθρωπος

Szczesliwy czlowiek
της Μαργκορζατα Σουμόφσκα
(Πολωνία, 2000)

Η μητέρα παλεύει να βρει δουλειά, ο γιος της προσπαθεί να κατανοήσει και να προσαρμοστεί στον καινούργιο σύγχρονο κόσμο. Η ζωή όμως στο φτωχό προάστιο της μεγάλης πολωνικής πόλης είναι δύσκολη. Ψευδαισθήσεις δεν υπάρχουν, ούτε ασφαλιστικές δικλείδες και ο γιος δεν διαθέτει την ωριμότητα να αντιμετωπίσει την σκληρή πραγματικότητα. Η κατάσταση επιδεινώνεται όταν η μητέρα αρρωσταίνει ξαφνικά.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 4, 15:00

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ 6

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Το κεφάλι γυρίζει / LaCapaGira

του Αλεσάντρο Πίβα (Ιταλία, 1999/2000)

Ιταλία δεν είναι μόνο το Κολοσσαίο και η Φοντάνα Ντι Τρέβι ούτε φυσικά τα γραφικά ψαροχώρια του Νότου. Για κάποιον που μεγάλωσε στο Μπάρι όπως ο Αλεσάντρο Πίβα, η παραθαλάσσια πρωτεύουσα της Φούλιας με τις διάφορες υπόγειες διαβάσεις της αλλά και οι κάτοικοι της με την ιδιόρρυθμη, κοφτή διάλεκτο του δρόμου είναι ένας τόπος με χιλιάδες μυστικά άξια να τα γνωρίσει κανείς. Το Μπάρι λοιπόν γίνεται το φυσικό σκηνικό για να ειπωθεί μια ιστορία αστεία, κωμική για δύο μικροκακοποιούς κι ένα μυστηριώδες πακέτο που ταξιδεύει από την Αλβανία προς την καρδιά της πό-

Αγνοείτε την δύσκολη διάλεκτο και χρησιμοποιείτε το πασπαρτού για να ανοίξετε πόρτες σε μια πόλη τόσο ενδιαφέρουσα και τόσο σκοτεινή.

λης. Η παράδοση του στον παραλήπτη δεν είναι μια εύκολη υπόθεση καθώς το φορτίο είναι γεμάτο ναρκωτικά και κανείς δεν θέλει να το δει να πέφτει στα χέρια της αστυνομίας. Ακολουθώντας τις διαδρομές του, βρίσκεται κανείς χωμένος στην εσωτερική ζωή της πόλης, το παλιό κέντρο, τα απομωμένα προάστια της, τα

στέκια του υποκόσμου της, σε έναν ιδιαίτερα βαρύ χειμώνα.

Χάρη στον συγγραφέα αδελφό του, Αντρέα Πίβα, που παλιά ήταν παίχτης μπιλιάρδου, ο σκηνοθέτης έχει στα χέρια του ένα σενάριο με άποψη για την νυχτερινή ζωή του Μπάρι και μια αυθεντική ματιά «από μέσα» για τους χαρακτήρες που κινούνται και δρουν τις μικρές ώρες της νύχτας. Με ένα μικρό

πολύ μικρό προϋπολογισμό και με όπλο το λεκτικό χιούμορ που διατρέχει τους διαλόγους, ο Αλεσάντρο Πίβα, που πριν στραφεί στη σκηνοθεσία εργαζόταν ως μοντέρ και σεναριογράφος (το 1992 κέρδισε εύφημο μνεία στο διαγωνισμό σεναριογραφίας για το βραβείο Solinas), έφτιαξε μια ταινία που εντυπωσίασε κοινό και κριτικούς στο φεστιβάλ του Βερολίνου ενώ πολλοί δεν δίστασαν να το χαρακτηρίσουν ως μια συνάντηση του *Pulp Fiction* με το *Clerks*.

Τ.Π.

Η διαρκής αναχώρηση της Πέτρα Γκόινγκ / The slow business of Going

της Αθηνάς Ραχήλ Τσαγκάρη (ΗΠΑ-Ελλάδα, 2000)

Η ταινία είναι καταρχήν μια απόδειξη ότι η δημιουργική φαντασία δεν έχει όρια. Ξεκινώντας από την διαδικασία συγγραφής του σεναρίου (τα credits αποδίδονται σε τέσσερις σεναριογράφους αλλά και σε όλους τους ηθοποιούς της ταινίας) μέχρι τον τρόπο πραγμάτωσής του, το φιλμ συνιστά μια έκρηξη ιδεών.

Οργουελικής ιδιοσυγκρασίας, το στόρι αναφέρεται στην περιπλάνηση της Πέτρα Γκόινγκ, μιας κοπέλας ελληνο-μεξικανικής καταγωγής στον κόσμο. Πρόκειται για μία από τους πολλούς πράκτορες μιας διεθνούς μυστικής υπηρεσίας που στέλνει εκατοντάδες «δέκτες» σ' όλη την υδρόγειο προκειμένου να καταγράψουν τις εμπειρίες τους, χρησιμοποιώντας μάτι-φακούς. Ο κωδικός της επιχείρησης είναι «Οικουμενικό Νομαδικό Πρόγραμμα» ενώ όσα καταγράφει ο φακός της Πέτρα, υλοποιούνται τη νύχτα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου όπου διαμένει και σβήνουν απότομα το επόμενο πρωί που η ιδιόρρυθμη

Είναι μια οπτική πρόκληση να το βλέπει κανείς, καθώς το φιλμ μπορεί και ενσωματώνει οργανικά στο σώμα του πολλά διαφορετικά είδη σινεμά.

αυτή πράκτορας βγαίνει ξανά στους δρόμους. Η μυθοπλασία με το ντοκιμαντέρ, το αυτοσχέδιο δράμα με την κωμωδία, το σλάπстик με το εικαστικό δοκίμιο βρίσκονται σε συνεχή εναλλαγή χωρίς να ενοχλούν ή να αποδίδονται σαν πυροτέχνημα εντυπωσιασμού. Μια υποψία για το πως δένουν όλα αυτά μαζί μπορούμε να έχουμε κοιτώντας το βιογραφικό της Ελληνίδας σκηνοθέτη. Από τις σπουδές λογοτεχνίας στο πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, performance και εθνογραφικού σινεμά στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης μεταπήδησε στην παραγωγή κινηματογράφου στο Πανεπιστήμιο του Τέξας, στο οποίο και διδάσκει σήμερα. Πριν ασχοληθεί με το σινεμά δούλεψε ως σεφ, βοηθός επιμελήτριας Τέχνης στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης και σκηνοθέτης θεάτρου.

Από όλες αυτές τις δραστηριότητες, αυτή της σεφ φαίνεται να «λειτούργησε» με τρόπο καταλυτικό στην πειραματική αξία της ταινίας της. Το *Slow* δεν επιδιώκει να είναι μια φουτουριστική περιπέτεια αλλά να καταγράψει στιγμές νοσταλγίας και αποξένωσης στη σύγχρονη μητρόπολη. Παράλληλα είναι μια μοναδική ευκαιρία να βρεθούμε μέσα στον χρόνο της ταινίας σε μέρη μυθικά όπως η Αβάνα, η Ταγγέρη, η Πόλη του Χο Τσι Μινχ, η Μόσχα, η Πράγα, το Μεξικό και τόσες άλλες τοποθεσίες στις οποίες γυρίστηκε το φιλμ, ανάμεσα τους η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη. Όσο για τα εμμονοληπτικά παιχνίδια της Πέτρα, δεν είναι παρά η αφορμή για να ξετυλιχθεί το χρονικό συγκρούσεων ανάμεσα στο δηλικό και αρσενικό, το προσωπικό και το οικουμενικό και να αποδοθεί ένα φόρος τιμής στους δεκάδες αιώνες νομαδικού οράματος. Το *Slow* αποτελεί την πρώτη ταινία της Τσαγκάρη που μεταξύ των άλλων είναι ιδρύτρια και καλλιτεχνική διευθύντρια του πειραματικού Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Cinematexas.

Τ.Π.

Βραβευμένη με Όσκαρ Σπουδαστικής Πειραματικής Ταινίας

Αθηνά Ραχήλ Τσαγκάρη, σκηνοθέτης της ταινίας Η διαρκής αναζήτηση της Πέτρα Γκούνγκ

Είσαι συνιδρύτρια και διευθύντρια του κινηματογραφικού φεστιβάλ Cinematexas στην Αμερική. Μίλησε μου γι' αυτό.

Πρόκειται για ένα φεστιβάλ πειραματικού σινεμά, το οποίο μετά κάνει περιοδεία σε μουσεία. Κάθε χρόνο λαμβάνουμε περίπου 1200 αιτήσεις, για μικρού μήκους ταινίες κυρίως. Τώρα πια δεν είναι μόνο ταινίες. Είναι video art, new media, κάνουμε πολλά web sites, ασχολούμαστε με design, εναλλακτικό θέατρο και performance. Είναι ένα πειραματικό φεστιβάλ τέχνης γενικότερα. Άρχισε πάρα πολύ μικρό και τώρα έχει εκραγεί, ίσως είναι το μεγαλύτερο στο είδος του. Είναι διεθνές και του χρόνου θέλω να κάνω ένα αρκετά μεγάλο αφιέρωμα στην ελληνική ταινία μικρού μήκους.

Πόσο δύσκολο είναι να διευθύνεις ένα πειραματικό φεστιβάλ στην Αμερική;

Πάρα πολύ δύσκολο. Το φεστιβάλ ξεκίνησε πριν από 5 χρόνια, όταν τελειώσα τις σπουδές μου στο πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης και άρχισα να διδάσκω σκηνοθεσία και παραγωγή στο πανεπιστήμιο του Τέξας. Ο νότος της Αμερικής είναι ένας χώρος μη προνομιούχος σε σχέση με τις τέχνες. Υπάρχουν πάρα πολλά multiplex και βλέπεις πολύ εμπορικό κινηματογράφο. Είναι πολύ δύσκολο να βρεις ταινίες που είναι εναλλακτικές. Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ τη λέξη πειραματικές γιατί πιστεύω ότι όλες οι ταινίες είναι ή θα έπρεπε να είναι πειραματικές. Για μένα δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα σε πειραματικό και εμπορικό. Βλέπεις μια ταινία που είναι πείραμα και πολύ τολμηρή και γι' αυτό ακριβώς, επειδή εμποστεύεται την εξυπνάδα και την εγρήγορση του κοινού, γίνεται εμπορική.

Έχοντας ασχοληθεί με τόσα διαφορετικά είδη τέχνης, πότε άρχισε να σε ενδιαφέρει το σινεμά;

Ήμουν πάντα φανατική του θεάτρου, αυτό που ήθελα κι ακόμα θέλω να κάνω είναι σκηνοθεσία θεάτρου. Όταν πήγα στην Αμερική έκανα σκηνοθεσία πειραματικού θεάτρου σε συνδυασμό με πολλά οπτικοακουστικά. Η σχολή όμως που πήγα στο πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης ήταν κορυφαία στη μίξη διαφορετικών ειδών τέχνης από ανθρωπολογία και θέατρο μέχρι πειραματικό σινεμά και χορό. Εκεί ανακάλυψα παίρνοντας μια βιντεοκάμερα, ότι υπήρχε μια φυσική σχέση ανάμεσα σε μένα και την κάμερα. Σε όλες μου τις ταινίες άλλωστε είμαι και διευθύντρια φωτογραφίας. Μετά άρχισα να δουλεύω στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης ως βοηθός της προγραμματίστριας που έκανε το αφιέρωμα στο ελληνικό σινεμά και κάπως έτσι έγιναν τα πράγματα.

Και στη συνέχεια;

Άρχισα να κάνω μικρού μήκους ταινίες. Για μένα ήταν ουσιαστικά ασκήσεις όρασης, ένα καινούργιος τρόπος να βλέπω τα πράγματα. Και έτυχε τη δεύτερη «άσκηση» που λεγόταν «FIT» να τη δει κάποιος στη Νέα Υόρκη και να θέλει να την αντιπροσωπεύ-

σει. Την έστειλε λοιπόν στην Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου. Ήταν η πρώτη χρονιά που έδιναν Όσκαρ σε μαθητικές ταινίες στην πειραματική κατηγορία και μου έδωσαν το πρώτο βραβείο. Μου πρότειναν πράγματα να κάνω εμπορικά, αρνήθηκα, αυτοί έγιναν πιο επίμονοι και όταν τους είπα την *Petra Going*, αν και αναγνώρισαν το ρίσκο, μου έδωσαν τα χρήματα. Ήθελαν να δουν τι θα κάνω.

Υπάρχει κάποια βασική προσέγγιση που ακολουθήσες στον τρόπο που δούλεψες με τους ηθοποιούς της ταινίας;

Νομίζω ότι η ταινία έχει μια αρκετά ηθοποιοφιλική προσέγγιση προς το σινεμά γιατί πιστεύω πως ο ηθοποιός είναι ο πυρήνας του σινεμά. Δούλεψα πολύ με τον τρόπο που δούλευε ο Τζον Κασαβέτις και δουλεύει Μάικ λι. Το φιλμ είναι βασισμένο σε δραματικούς αυτοσχεδιασμούς.

Είναι δύσκολο να περιγράψει κανείς την ταινία σου. Μπορείς να μας δώσεις μια ιδέα;

Η ταινία είναι σπονδυλωτή. Ουσιαστικά είναι 19 μικρού μήκους ταινίες που συνδέονται με μια ιστορία που είναι η ιστορία της *Petra*. Ακολουθούμε αυτή τη γυναίκα που για κάποιο λόγο ζει μόνο σε ξενοδοχεία και τη βλέπουμε κατά τη διάρκεια της συνάντησής της με διάφορους άγνωστους. Το κάθε κομμάτι είναι ένας φόρος τιμής σε ένα διαφορετικό είδος και γι' αυτό η ταινία ήταν ένα σχολείο για μένα. Έκανα φιλμ νουάρ, θέατρο του παραλόγου, σπλάπστικ, γκάνγκστερ monie, γαλλική νουβέλ βαγκ. Έτσι μάθαμε πως να χειριζόμαστε κάθε είδος με τον τρόπο που ξέραμε ήδη και που ήταν αρκετά «ωμός».

Δεν φοβήθηκες μην πούν πως προσπάθησες να τα πεις όλα;

Είμαι η πρώτη που θα πει πως αυτή η ταινία είναι εντελώς μπρόκ και η πρώτη που βλέπει όλα τα προβλήματα αλλά ταυτόχρονα για μένα αυτή η ταινία είναι περισσότερο ένα ντοκυμαντέρ της διαδικασίας και της συσχέτισης που ανέπτυξαν οι χαρακτήρες και οι ηθοποιοί σε όλους αυτούς τους ξένους, τους μεταβατικούς χώρους των πόλεων και των ξενοδοχείων. Πολλές φορές σκέφτομαι ότι είναι σαν να τρώς ένα τεράστιο κομμάτι τούρτας και μετά αισθάνεσαι κάπως... Κάποια κομμάτια έχουν αποτύχει, κά-

“Το κάθε κομμάτι είναι ένας φόρος τιμής σε ένα διαφορετικό είδος και γι' αυτό η ταινία ήταν ένα σχολείο για μένα. Έκανα φιλμ νουάρ, θέατρο του παραλόγου, σπλάπστικ, γκάνγκστερ monie, γαλλική νουβέλ βαγκ.”

ποια είναι αρκετά πετυχημένα αλλά για μένα, ακόμα κι αν δεν ενδιαφέρει το κοινό, ήταν μια σημαντική ταινία για την ανάπτυξη ως καλλιτέχνης και ως κάτοικοι της γης, όλου του γκρούπ που δούλεψε γι' αυτήν.

Πως έγινε η επιλογή των πόλεων αυτών;

Ήταν πόλεις με τις οποίες είχα κάποια σχέση. Είτε ήξερα ανθρώπους, είτε είχα ζήσει κάποιο διάστημα σ' αυτές, γιατί ταξιδεύω συχνά και όχι ως τουρίστρια. Πηγαίνω και μένω για 3-4 μήνες. Στην Αβάνα είχα πάει και είχα διδάξει για ένα καλοκαίρι, στη Μόσχα μένει μία από τις καλύτερες μου φίλες η οποία έπαιξε και στην ταινία. Στη θεσσαλονίκη έγιναν επίσης κάποια γυρίσματα. Είναι πόλεις που μου είναι οικείες μεν αλλά και ξένες ταυτόχρονα. Το θέμα της ταινίας είναι αυτή η ξένη και παράξενη οικειότητα και ο τρόπος με τον οποίο, στο μεταίχμιο των δύο αιώνων, η μοναδική δυνατή ανθρώπινη κατάσταση είναι ο υπαρξιακός, καλλιτεχνικός και κοινωνικός νομαδισμός.

Το ΕΚΚ πως «μπλέχτηκε» στην παραγωγή της ταινίας;

Είχα στείλει μια κασέτα στον Μισέλ Δημόπουλο, όταν βρισκόταν στο φεστιβάλ του Τορόντο. Ήταν μια από τις πρώτες κόπες, η ταινία ήταν κυριολεκτικά σμπαραλία. Ο Μισέλ είχε το ένστικτο να καταλάβει τι πήγαινα να κάνω και υποδείχθηκε εξαιρετικά κρίσιμος για χρηματοδότηση της, από το ΕΚΚ. Αν δεν ήταν το ΕΚΚ και ο κύριος Ευστρατιάδης δεν θα μπορούσε να 'χει τελειώσει η ταινία. Μου έδωσαν τα χρήματα κι έτσι κάναμε το blow up στα 35 mm.

Η επόμενη ταινία σου θα είναι τόσο πληθωρική όσο αυτή ή θα ακολουθήσεις κάποιο κινηματογραφικό είδος;

Θα είναι μια ταινία επιστημονικής φαντασίας. Θέλω να την γυρίσω τη μισή στην έρημο στην Αριζόνα και την άλλη μισή στην Αθήνα και την Ανάφη. Έχω αρχίσει να γράφω ήδη το σενάριο. Όλη την προετοιμασία θα την κάνω στην Ελλάδα. Άνοιξη, καλοκαίρι και ίσως και το φθινόπωρο, δε θα δουλέψω στην Αμερική για να αναπτύξω στην ταινία εδώ στην Αθήνα και την Ανάφη. Θα είναι περισσότερο βασισμένη σε σενάριο αλλά πάντα με ενδιαφέρει να κάνω αυτοσχεδιασμούς. Θέλω να δουλέψω με έλληνες ηθοποιούς. Για μένα είναι σημαντικό να κάνω ταινίες πολλές στην πατρίδα μου. Θα το θεωρούσα παράλογο και λυπηρό να μην μπορώ να το κάνω.

Συνέντευξη: Τζένη Παυλίδου

Ένας πολωνός μετανάστης στην Αγγλία

Πάβελ Παβλικόφσκι, σκηνοθέτης της ταινίας Το τελευταίο καταφύγιο

Για την «συγγένεια» της ταινίας του με το είδος του κοινωνικού ρεαλισμού, της σχολής Κεν Λόουτς

Καταρχήν, μου αρέσει πολύ ο Κεν Λόουτς και ειδικά οι πρώτες του ταινίες όπως το *Kes*. Όμως εμένα δεν με ενδιέφερε να κάνω μια πολιτική ταινία. Αυτό που μ' ενδιέφερε να εστιάσω είναι η σχέση μητέρας και γιου. Ο τρόπος που δουλεύω είναι να παρεμβαίνω στυλιστικά στο περιβάλλον για να το καταστήσω πιο αφηρημένο. Ο Κεν Λόουτς έχει αυτές τις προτετατικές, διδακτικές προθέσεις και θέλει να δείξει την πραγματικότητα όπως αληθινά είναι.

Για το θέμα της ταινίας του και τα αυτοβιογραφικά στοιχεία

Το πρώτο ερέθισμα ήταν από τη δική μου ζωή. Είμαι κι εγώ Πολωνός μετανάστης στην Αγγλία. Έφτασα με τη μητέρα μου εδώ μόνο που αυτό έγινε πριν από 20 χρόνια. Η αρχική σύλληψη του θέματος αφορούσε σε ένα τρίγωνο εύθραυστων κατεστραμμένων υπάρξεων σε ένα ψυχρό περιβάλλον. Σε μια αποτυχημένη προσπάθεια να δημιουργηθεί μια οικογένεια.

Για τον χώρο όπου τοποθέτησε τη δράση της ταινίας

Επέλεξα ένα παραθαλάσσιο θέρετρο, νοτιοανατολικά του Λονδίνου, το Μακέιντ. Πρόκειται για ένα μέρος που παλιά ήταν πολύ διάσημο, αναφέρεται και στην «Ερημη Χώρα» του Έλιοτ. Ο Καρλ Μαρξ επισκεπτόταν το αναρρωτήριο που υπάρχει εκεί. Μετά τον πόλεμο όμως, μεταμορφώθηκε σε μια πόλη φάντασμα και σή-

μερα χρησιμοποιείται για διακοπές ανέργων από το Βορρά, ένα είδος κοινωνικού τουρισμού. Οι τόποι αυτοί αποτελούν για πολλούς ανθρώπους μια διέξοδο και είναι δύσκολο να τους καταλάβεις. Στην αρχή μου φάνηκε περίεργη, σχεδόν ονειρική.

Για το ντοκυμαντερίστικο ύφος της ταινίας
Έκανα πάντα ντοκυμαντέρ που δεν βασίζονταν στην παρατήρηση. Στην ουσία, ήταν ιστορίες και μεταφορές τις οποίες ήθελα να στήσω στυλιστικά για να προχωράνε πέρα από το προφανές. Για να γυρίσω την ταινία χρησιμοποίησα ένα μικρό συνεργείο «ντοκυμαντέρ», με έναν προβολέα, τα γυρίσματα έγιναν με χρονολογική σειρά κι έτσι όλα εξελίχθηκαν στην πορεία. Τελικά έγινε ένα ντοκυμαντερίστικο ψυχόδραμα. Στη διάρ-

κεια των γυρισμάτων, σταμάτησα για 2 βδομάδες για να καταλάβω αν αυτό που κάνουμε δεν είναι πλαστό. Η προσπάθεια μου ήταν να κάνω μια οργανική ταινία. Και σήμερα η αίσθησή μου κάθε φορά που την βλέπω είναι ότι πρόκειται για ερασιτεχνικό φιλμ.

Για τους ηθοποιούς του

Το κλειδί στην ταινία είναι το κάστινγκ. Το σενάριο ήταν μόνο 6 σελίδες, κάποιες γενικές γραμμές. Είχα όμως σαφή ιδέα για τη σχέση της γυναίκας με το γιο της και μου πήρε καιρό να βρω τη ρωσίδα ηθοποιό που θα ερμήνευε τον κεντρικό χαρακτήρα. Ήθελα μια ηθοποιό ρομαντική, παθιασμένη κι ένα παιδί κυνικό και πανέξυπνο. Όσο για τον ρόλο του Αλφ, ήθελα να βρω έναν κα-

ταρτισμένο ηθοποιό που να μπορεί να αυτοσχεδιάσει. Έφτασα μέχρι την Αγία Πετρούπολη και τη Μόσχα για να βρω την Dina Korzun. Είναι μια ηθοποιός της σχολής Στανισλάφσκι της Μόσχας και δεν έχει συνηθίσει να αυτοσχεδιάζει, γεγονός που περιέπλεξε κάπως τα πράγματα. Εγώ δεν ήθελα να βγάλω ένα τεχνητό αποτέλεσμα κι έτσι ενώ μου ζητούσε συνεχώς το σενάριο, δεν της το έδινα. Θύμωνε πάρα πολύ και μάλιστα σε μια σκηνή που βάζει τα κλάματα, το κάνει επειδή επέμενα να αυτοσχεδιάσει και να γυρίσει τη σκηνή χωρίς κείμενο.

Για τη διαδικασία των γυρισμάτων

Πριν τα γυρίσματα μας πήρε μια βδομάδα να συζητάμε την ταινία και κυρίως τις κεντρικές γραμμές. Μέσα απ' αυτήν την επαφή, τις κατέγραφα και τις παγίωσα. Οι καλύτερες σκηνές του φιλμ προέκυψαν από την κουβέντα. Ήταν μια πολύ ανοιχτή διαδικασία. Υπήρχαν μέρες που γυρίζαμε τη μία σκηνή μετά την άλλη και κάποιες άλλες που βρισκόμασταν σε τέλμα. Η ταινία γυρίστηκε σαν ντοκυμαντέρ. Δεν είχαμε να ανησυχούμε για το κόστος γιατί είχαμε μια μικρή κάμερα και μικρό συνεργείο. Αν κάναμε το φιλμ με κάμερα 35 mm δεν θα μπορούσαμε να είμαστε τόσο ευέλικτοι. Καμιά φορά όσο λιγότερα χρήματα παίρνει κανείς, τόσο μεγαλύτερη ελευθερία έχει. Αναγκαστήκαμε βέβαια να ζήσουμε αυτό το διάστημα σ' ένα σπίτι με ποντίκια.

Για την αίσθηση ότι η ταινία γυρίστηκε σε βίντεο

Το φιλμ είναι γυρισμένο σε 16 mm φιλμ. Αυτό που είδατε ήταν μια κόπια σκαναρισμένη και εκτυπωμένη σε laser printer. Μετά θα κάνουμε το μπλόου απ σε 35mm. Είναι ουσιαστικά μια κόπια εργασίας. Ήθελα να κάνω μια ονειρική και αφηρημένη ταινία, γι' αυτό προτίμησα το φιλμ που είναι πιο άμεσο.

Για τα επόμενα σχέδια του

Έχω τρία σχέδια υπό εξέλιξη. Θα 'ναι παρόμοιες ταινίες, γυρισμένες με μικρό συνεργείο, σε περιορισμένους χώρους. Ταινίες γυρισμένες στο χέρι.

Εμπέλεια: Τζένη Παυλίδου

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Γιάννης (Μπαχ) Σπυρόπουλος

για τη μουσική της ταινίας *Κανείς δεν κάνει σ' όλα*

Ποιο ήταν ένα ισχυρό κίνητρο για να γράψετε τη μουσική και τα τραγούδια της ταινίας και πώς διαλέξατε τους ερμηνευτές των τραγουδιών;

Ένα ισχυρό αισθητικό κίνητρο για να γράψω τη μουσική της ταινίας ήταν οι «δανεικές» φωνές, οι τραγουδιστές που δάνεισαν τις φωνές τους στους ήρωες της ταινίας. Ξέρεις, είναι λίγο σα να δωρίζεις μια ψυχή σε μια εικόνα. Όταν χρειάστηκε να γράψω τα τραγούδια για τους δυο ήρωες της ταινίας, την Τούλα και τον Μάτζικ Μπίλυ, ήθελα ο ήχος της φωνής τους να φανερώνει μια πολύ μακρινή και άγνωστη καταγωγή, ένα ταξίδι που περιέχει θυσία, ρίσκο. Έψαξα τότε να βρω δυο κατάλληλες φωνές και διάλεξα τη φωνή της Αθηνάς Μόραλη για την Τούλα και του Χρήστου Θηβαίου για τον Μάτζικ Μπίλυ. Η Αθηνά Μόραλη ήρθε στην Ελλάδα από την Αυστραλία, με το ρίσκο του ταξιδιού, το λήθαργος, χωρίς να ξέρει καθόλου το εδώ περιβάλλον του τραγουδιού - το δισκογραφικό, και είχε στη φωνή της αυτόν τον φόβο και την αγωνία, είχε αυτήν την χροιά του ταξιδιού που έρχεται από μακριά. Αυτή η φωνή πήγαινε πολύ στο στόμα και στο σώμα της Τούλας. Και για τον Μάτζικ Μπίλυ έψαχνα μια παράλληλη τέτοια φωνή. Και η μόνη φωνή που μου έκανε ήταν ο Χρήστος Θηβαίος, ο οποίος είναι ένας άνθρωπος που προσπαθεί να περάσει από τα διόδια της κοινωνίας που υπάρχει στην πρωτεύουσα μη πληρώνοντας διόδια. Η φωνή του έχει πάλι το ρίσκο του ήρωα της ταινίας. Αυτές οι παράλληλες ζωές των ηρώων και των δανεικών φωνών τους ήταν για μένα το εύρημα, το κρυφό τοπίο της ταινίας. Θα ήθελα όμως να σου αναφέρω οπωσδήποτε τις άλλες δυο φωνές που τραγουδούν στην ταινία. Είναι ο Θανάσης Μωραΐτης, είναι ο φωνητικός πρωταγωνιστής της ταινίας, ένα ζειμπέκικο είναι ειδικά γραμμένο για τη φωνή του. Γύρω του στρέφεται μια δεύτερη αγάπηση του σεναρίου και της ταινίας, τον επέλεξα ως τον λαϊκό τραγουδιστή τραγουδιστή, για μένα είναι «στο πόδι» του Μπιθικώτση, είναι ένα τόσο αντιπροσωπευτικό ελληνική η φωνή του. Τέλος, ένα τραγούδι σκυλάδικο που υπάρχει στην ταινία, dog-rock το λέει ο Γρηγοράτος, το τραγουδάει ο Μάριος Χατζησάββας, ένα δεύτερο-τρίτο όνομα στα μαγαζιά της παραλίας. Για το τραγούδι αυτό κάναμε οντισιόν κι από πάρα πολλούς που ακούσαμε μου άρεσε αυτός.

Συνέντευξη: Αναστασία Γρηγοριάδου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Κανείς δεν κάνει σ' όλα

του Διονύση Γρηγοράτου

Τόπος, ένα μούραγιο και μια περιοχή που κινδυνεύει από οικολογική καταστροφή. Χρόνος το -τόσο κοντά, τόσο μακριά- μέλλον, «όταν οι περιβαλλοντικές συνθήκες θα επιβαρυνθούν περισσότερο», ή μάλλον, το πολύ κοντινό μέλλον «για να είναι ακόμη αναστρέψιμες». «Ξέρεις τι έχει να γίνει σε λίγα χρόνια...», ξεστομίζουν οι ήρωες της ταινίας και ρίχνονται σε μια αλλόκοτη περιπέτεια με ραδιενεργά απόβλητα, παροπλισμένα πλοία, χάκερς, χαμένους ναυτικούς, μοιραίες τραγουδιάρες και απρόσωπα ανθρωπάκια πίσω από φιμέ τζάμια. Μια περιπέτεια που τους αναγκάζει να συνειδητοποιήσουν πως κι αυτοί σε ανάλογη μοίρα βρίσκονται. Υπόδικοι μιας απειλής και μιας απώλειας. Σε ενδεστώτα διαρκείας... Ένας άνδρας με παρελθόν (Α. Εσκενάζι) ψάχνει ένα παράνομο θανατηφόρο φορτίο, ενώ φαντασιώνεται τη φαρματάλη των αστυνομικών best sellers. Ένας άλλος με πολύ μέλλον, ο Magic Billy (Α. Ξάφης), ένας μοντέρνος ι-δεολόγος του διαδυκτίου, τον συναγωνίζεται με bytes και ιούς. Ανάμεσά τους, η Τούλα με τα μαύρα (Μ. Πρωτόπαππα), δεύτερη φωνή σε ροκ - σκυλάδικο, αναζητάει -επί ματαιώ- τον αγνοούμενο ναυτικό άνδρα της. Κοντά τους ο Μεγάλος (Δ. Τζουμάκης), ένθερμος θαυμαστής της Τούλας και πρώην πλοιοκτήτης, η γιαγιά του Billy (Κ. Καραγιάννη) που παραμυθιάζεται με βίντεο γκέιμς, ο μικρός με την πιτζάμα (Μ. Βερλής) που δεν την αποχωρίζεται ποτέ, μη τυχόν ξεχάσει το όνειρο με τη στοργική -χωρίς μαύρα- μάνα του, ο ρουφιάνος θυρωρός και οι απρόσωποι της εταιρείας «Μ». Ζωντανοί χωρίς αύριο, νεκροί χωρίς πιστοποιητικό θανάτου. Αλλά... κανείς δεν κάνει σε όλα! Στην αφήγηση παρεμβάλλονται κάποιες σκηνές με κόμικς που επιμελήθηκε ο Ανδρέας Ζαφειράτος καθώς και τρισδιάστατα γραφικά και ψηφιακά εφέ από την Post Reality.

Β.Π.

«Είναι ο κινηματογράφος και το κόμικ συγγενικά; Προφανώς. Ποτέ όμως δεν φαντάστηκα, όταν ξεκίνησα να κάνω τις εικόνες για την ταινία του Διονύση Γρηγοράτου, ότι θα μπορούσαν να συνυπάρξουν με μια σύνδεση τόσο οργανική, που τελικά να νιώθω ότι γίνονται ένα. Νουάρ χρώματα, νουάρ πρόσωπα, νουάρ καταστάσεις κατακλύζουν το φιλμ και το χαρτί. Με μια διάθεση ονειρική, όπου οι επιθυμίες έχουν λίγο χώρο ανάμεσα στην πραγματικότητα και τον εφιάλτη, ζωγραφίζονται πορείες παράλληλες, που ταυτόχρονα μπλέκονται σε μια κοινή επικείμενη μοίρα. Και το καρέ γίνεται η κρυφή ματιά σε έναν κόσμο που διαρκώς αλλάζει, φορώντας άλλοτε τα στρας του πόθου, άλλοτε τα μαύρα της απόγνωσης»

Ανδρέας Ζαφειράτος
υπεύθυνος για τα πλάνα -κόμικς
που παρεμβάλλονται στην αφήγηση

Μ' αρέσουν οι καρδιές σαν τη δική μου

του Γιώργου Ζέρβα

Είναι άραγε δυνατόν μια ζωή σαν του Μάρκου Βαμβακάρη να χωρέσει σε 68 λεπτά; Ο Γιώργος Ζέρβας ξεπερνά την πίεση του περιορισμένου - έτσι κι αλλιώς φιλικού χρόνου και κερδίζει εδώ στη Θεσσαλονίκη τον περασμένο Μάρτιο το βραβείο κοινού στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ. Τώρα επιστρέφει εδώ, στον "τόπο του εγκλήματος" για να θυμίσει σε όσους παρέστησαν στις τότε προβολές και να γνωρίσει στους υπόλοιπους τον μεγάλο θρύλο του ρεμπέτικου τραγουδιού μας.

Πολλά έχουν ειπωθεί για τη σχέση του ρεμπέτικου με τα μπλουζ, για την απίστευτη ομοιότητα των συνθηκών που οδήγησαν τους κορυφαίους εκάστου είδους στο έργο τους. Ο Ζέρβας την εξετάζει και δεν μένει μόνο εκεί. Ντύνει τις εικόνες του, που περιέχουν σπάνια οπτικοακουστικά ντοκουμέντα, με μουσική του Βαμβακάρη - φυσικά - και εναλλάσσει το έγχρωμο με το ασπρόμαυρο, συνεχίζοντας την συνεπή πορεία που χάραξε με το εξαιρετικό *Όταν ο Σαγκάλ κόστιζε λιγότερο από ένα κιλό πατάτες* πριν τέσσερα χρόνια.

Δ.Ξ.

Πάμπτωχοι Α.Ε.

του Αντώνη Κόκκινου

«Της φυλακής τα σίδερα είναι για τους λεβέντες» λέει μια πασίγνωστη λαϊκή ρήση. Στην περίπτωση μας οι λεβέντες είναι ένας αυτοσποκαλούμενος αντικέρ (κατ' άλλους παλιατζής), ένας χημικός μεγάλης εταιρείας με «το κούτελο καθαρό» (μάλλον αυτό δεν τον ωφέλησε και πολύ) και ένας εκ Ρωσίας μαθηματικός (πότε πότε πουλά και κανένα λαδραίο πούρο). Όταν γνωριστούν καλά, τότε θα έχει φτάσει η ώρα της *Πάμπτωχοι Α.Ε.* Ο Αντώνης Κόκκινος σημάδεψε τη χρονιά του 1995 με το *Τέλος εποχής* και έφερε αρκετούς θεατές στον κινηματογράφο σε έτη χαλεπά για την ελληνική παραγωγή. Αφού μεσολάβησε το *Ο αδελφός μου κι εγώ*, σήμερα με την παραγωγή της «ΜΥΘΟΣ ΕΠΕ.» επιχειρεί δυναμική είσοδο στην κωμωδία.

Δ.Ξ.

Αυτή η νύχτα μένει

του Νίκου Παναγιωτόπουλου

Με τίτλο που παραπέμπει στα μοιραία ρομάντσα των λαϊκών τραγουδιών μιας άλλης εποχής και με μότο την παλιά πικρή εκείνη απόφαση του καταστασιακού Ντεμπόρ «όμορφα παιδιά, η περιπέτεια πέθανε!» ο Νίκος Παναγιωτόπουλος δανείζεται στοιχεία από το ομώνυμο βιβλίο του Θάνου Αλεξανδρή (εμφανίζεται σε μικρό ρόλο) και τμήματα από τις «Νέες Αθηναϊκές Ιστορίες» του Χρήστου Βακαλόπουλου, για να ακολουθήσει με το φακό του τους δύο ερωτευμένους ήρωές του σε ένα οδοιπορικό στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα «της ανεργίας, των λαθρομεταναστών και των κλειστών οριζόντων». Από το δώμα της Καστέλας, στο σταθμό του Κηφισού κι από 'κει στο «ΖΕΤΑΙΜΕ» της Ξάνθης και στο «Όνειρο» της Καστοριάς, η Στέλλα διασχίζει την Ελλάδα, αναζητώντας το δρόμο για την επιτυχία. Ξοπίσω της ο Ανδρέας, συντροφιά με έναν παράξενο συγγραφέα - πρώην μποξέρ, παίρνει τους δρόμους για να τη βρει, πιστεύοντας ότι «η αγάπη είναι πολύ δύσκολο πράγμα για να το χάσει κανείς». Ένα καταδικασμένο λαβ στόρι εξελίσσεται στις ταράτσες, σε σταθμούς λεωφορείων, σε τρένα ή στα σκυλάδικα της ακριτικής επαρχίας. Βασισμένη στην περιπλάνηση, η ταινία του Παναγιωτόπουλου περιγράφει μια απλή ερωτική ιστορία, αλλά και ένα ταξίδι στα «ναρκοθετημένα τοπία της ανάγκης, του έρωτα, της επιθυμίας» που φέρνει τους δύο νέους, αντιμέτωπους με την πραγματικότητα της ζωής αλλά και τις ιδίες της υπάρξεις τους.

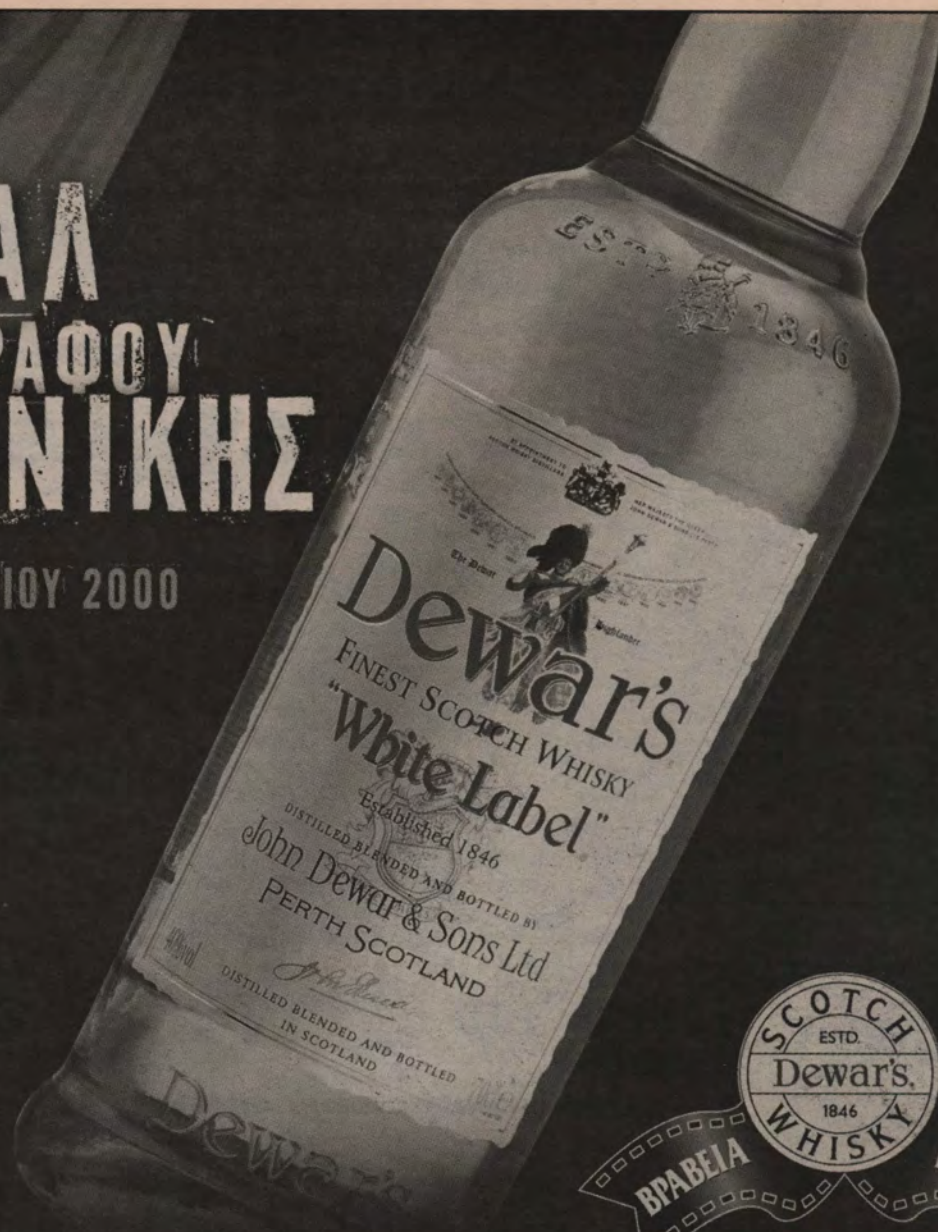
Β.Π.

•Οι λέξεις DEWAR'S, WHITE LABEL και ο Highlander είναι σήματα κατοχυρωμένα.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2000

10-19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2000

Οι Νέοι Ορίζοντες Πίνουν Milko

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΩΝ

Κάθε στιγμή είναι στιγμή

Alfa 156 Σας προκαλεί;

0800-500 800

Δίκτυο Alfa Romeo

- 1.6 T.S. 16V - 120 HP • 1.8 T.S. 16V - 144 HP • 2.0 T.S. 16V - 155 HP
- 2.0 T.S. 16V Selespeed - 155 HP
- 2.5 V6 24V - 190 HP

Alfa Romeo
CREDIT

Alfa 156. Μεγαλύτερη ασφάλεια και άνεση, με 4 αερόσακους, ABS με EBD και αυτόματο κλιματισμό. Τέλεια οδική συμπεριφορά, χάρη στις εμπρός τετράπλευρες αναρτήσεις και τις πίσω McPherson. Τεχνολογία αιχ-

μής, με πανίσχυρους κινητήρες, κορυφαίους στην κατηγορία τους. Αισθητική που ξεχωρίζει. Γοητεία που καθηλώνει.

Alfa 156. Σας προκαλεί να την αποκτήσετε τώρα, με την πιο ελκυστική χρηματοδότηση.

Cuore Sportivo

EPT

Η ΕΡΤ στηρίζει τον ελληνικό κινηματογράφο,

Βοηθώντας να γίνουν πραγματικότητα
τα όνειρα των Ελλήνων δημιουργών
για να ταξιδεύουμε στον μαγικό κόσμο
των εικόνων, των ήχων, των συναισθημάτων
καταργώντας σύνορα, αποστάσεις, γλώσσες.

EPT

Χορηγός

www.ert.gr

41^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

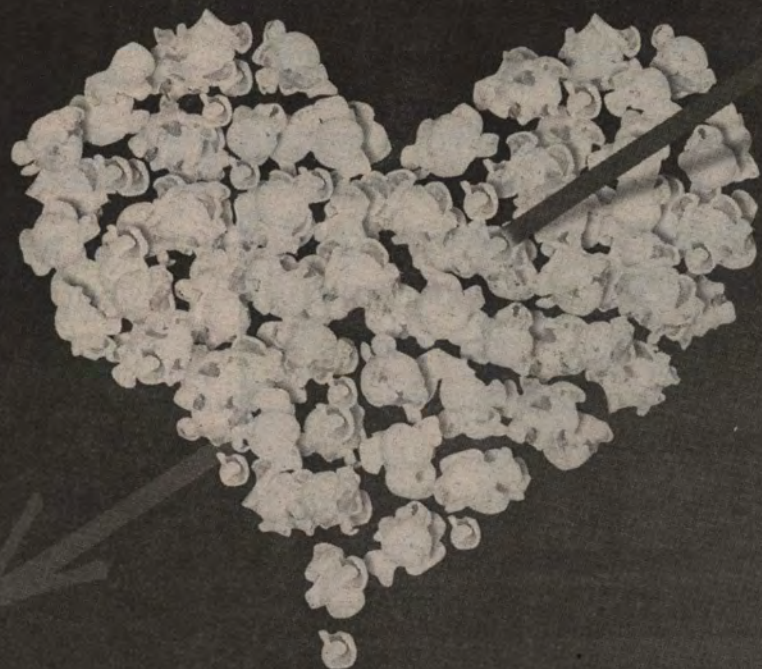
ΗΠΕΙΡΟΣ - ΖΑΓΟΡΙΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 2, 105 64 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 3271300, 3310562, FAX: 3252895

Ο ALPHA αγαπάει
τον κινηματογράφο

ALPHA

Το Άλφα της τηλεόρασης

Film
Institutions
of South
Eastern
Europe

Κινηματογραφικοί Οργανισμοί
της ΝοτιοΑνατολικής Ευρώπης

Δίκτυο
συνεργασίας για το μέλλον
του κινηματογράφου
στην ΝοτιοΑνατολική Ευρώπη

Η ίδρυση του δικτύου αποφασίστηκε
στην Ύδρα, στις 16 Απριλίου 2000,
στο 1ο Συνέδριο που οργανώθηκε με
πρωτοβουλία του Ελληνικού Κέντρου
Κινηματογράφου.

Το 2ο Συνέδριο πραγματοποιείται στην
Θεσσαλονίκη, από τις 13 έως τις 15
Νοεμβρίου 2000.

Αλβανία
Βοσνία Ερζεγοβίνη
Βουλγαρία
Κροατία
Κύπρος
ΠΓΔΜ
Ελλάδα
Ρουμανία
Σλοβενία
Τουρκία
Γιουγκοσλαβία

41ο Διεθνές Φεστιβάλ
Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
Περίπτερο του FISEE
Προβλήτα-Αποθήκη Γ

Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου
Πανεπιστημίου 10 • 106 71 Αθήνα • τηλ.: 36 31 733, 36 34 586
fax: 36 35 086, 36 34 336 • E-mail: info@gfc.gr • http://www.gfc.gr

Animal print

by

whalegraphics
DIGITAL IMAGE PRINTING

always in Style

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 32, Τ.Κ. 55 133, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ.: 450 280, FAX: 457 227
e-mail: whalegraphics@imagine.gr / web: www.imagine.gr/whalegraphics

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Η σύγχρονη εκδοτική παρουσία στα ελληνικά γράμματα

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΖΑΡΟΚΩΣΤΑ

Ένα κομματάκι
ουρανός

Μυθιστόρημα

Ήρωες πιασμένοι στη δί-
νη των καιρών και στα α-
διέξοδα του προσωπικού
πάθους. Η πορεία μιας οι-
κογένειας τα ενενήντα τε-
λευταία χρόνια του Ελλη-
νισμού. 1908, Μικρά Ασία,
επαρχία Βιθυνίας - 1998, Αθήνα. Η Ελλάδα κι απ' τις
δυο μεριές της θάλασσας. Ένα συναρπαστικό μυθιστό-
ρημα που μας αγγίζει όλους.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ζαλόγγου 11, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 330.12.08 - FAX: 382.25.30
www.kastaniotis.com e-mail: info@kastaniotis.com

Είμαστε μόνο καταναλωτές ειδήσεων

Γιώργος Τσεμπερόπουλος, σκηνοθέτης της ταινίας *Πίσω πόρτα*

Μια περίπου τριαντάχρονη παρουσία στον κινηματογράφο, όπως αυτή του Γιώργου Τσεμπερόπουλου, δεν χωρά εύκολα σε λίγες γραμμές, έστω κι αν ο αριθμός των ταινιών που έχει σκηνοθετήσει είναι μικρός. Πιστός στην αρχή "οικ εν τω πολλώ το ευ, αλλ' εν τω ευ το πολύ", ο σκηνοθέτης μας μπάζει μετά από επτά χρόνια στο σινεμά του. Από την *Πίσω πόρτα*!

Σκηνοθετείτε από τα βραβευμένα *Μέγαρα* του 1974 μέχρι και φέτος, αφήνοντας πάντοτε μεγάλα κενά διαστήματα ανάμεσα στις ταινίες σας. Αυτό που οφείλεται; Πρέπει να έχω σενάριο. Κάνω διάφορες σεναριακές απόπειρες και κάπου στη μέση "μένω από λάστιχο". Αυτό γίνεται πάντοτε. Κάνω μια ταινία τη δεκαετία... Κάποια από τα σενάρια τα ολοκληρώνω, αλλά μετά δεν τα προχωράω. Μπορεί να με αποθαρρύνουν και οι γνώμες των κολλητών μου ή το αντίθετο. Μερικές φορές, αντί να αρπάξω εγώ θέματα, με αρπάζουν αυτά και τότε δεν κάνω πίσω ό,τι κι αν συμβεί. Πρέπει κάτι μέσα σου να σου ζητά να κάνεις ταινία ένα θέμα.

Από την αρχική ιδέα μέχρι το τελικό αποτέλεσμα μεσολάβησε μεγάλο χρονικό διάστημα; Α-ναφέρομαι, βεβαίως, στην *Πίσω πόρτα*... Τις ιστορίες αυτές τις έλεγα επί χρόνια σε φίλους και ο κολλητός μου φίλος, ο Βασίλης Αλεξάκης, μου είπε: "Δε βάζουμε ένα κασετόφωνο"; Βάλαμε, λοιπόν, το κασετόφωνο και μαγνητοφωνήσαμε μια σειρά συζητήσεων. Η

απομαγνητοφώνηση έγινε το 1995. Ως το 1998 καταλήξαμε στο σενάριο, μαζί με τον Ντένη Ηλιάδη. Το διάστημα 1998-1999 προχωρήσαμε στη χρηματοδότηση της ταινίας, στο casting... το 1999 τη γυρίσαμε και το 2000 παίχτηκε.

Στην ταινία βλέπουμε εξαρχής μια Ελλάδα που χτίζεται. Τότε ήταν 1966. Ποιές είναι οι ομοιότητες με το σήμερα; Όλα όσα γίνονταν τότε, έχουν ξεσπάσει τώρα. Τότε ο Κλίντον κάπνιζε φούντα και δεν ήθελε να πάει στο Βιετνάμ, ενώ τώρα ως πλανητάρχης βομβάρδιζε τους λαούς. Τώρα εμείς οι ίδιοι έχουμε εταιρείες, είμαστε παράγοντες, βρι-

σκόμαστε σε Φεστιβάλ. Ανάλογα φαινόμενα βλέπουμε και στην εικόνα: δεν είχαμε ούτε τηλεόραση τότε στην Ελλάδα, διεκδικούσαμε το δικαίωμα της πληροφόρησης, αντίθετα πλέον αυτό γύρισε μπουμέρανγκ. Μακάρι να μην είχαμε τηλεόραση ή να μην ήμασταν συνδεδεμένοι. Τώρα πασκέφτονται άλλοι για μας και με την επίφαση της πληροφόρησης καταβροχθίζουμε αχόρταγα εικόνες και ήχους άχρηστους. Το 1960 εμείς παραγάγαμε τις ειδήσεις, ενώ τώρα εμείς μόνο τις καταναλώνουμε.

Για να δούμε και τα της διανομής: πως πήγε εισιτηριακά το φιλμ εντός Ελλάδας και τι προβλέπεται για έξω; Έχει ήδη 120000 εισιτήρια, παρά την ταυτόχρονη έξοδο κι άλλων πολλών ελληνικών και τις διεκδικήσεις των αμερικανικών γραφείων, που δεν επιτρέπουν την παραμόνη της ταινίας επί μακρόν στις αίθουσες, παρά την ανταπόκριση του κόσμου. Στο εξωτερικό, είναι βέβαιη η συμμετοχή μας στο Διαγωνιστικό Φεστιβάλ του Τόκιο, όπου μετέχουν άλλες δεκατέσσερις ταινίες.

Συνέντευξη: Δημοσθένης Ξιφιλίνος

Μέσα από τη φυλακή

Χρήστος Καρακέπελης, σκηνοθέτης της ταινίας *Το σπίτι του Κάιν*

Το Σπίτι του Κάιν, θα μπορούσε απλά να θεωρηθεί η φυλακή, μιας και τα πρόσωπα που με απασχολούν θα ζήσουν μέσα της ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ζωής τους. Δεν είναι τυχαίο πως ο μεγαλύτερος όγκος των γυρισμάτων έγινε στη φυλακή. Στόχος δεν ήταν η ηδονοβλεψία που αυτόματα σου επιβάλλει ένας τέτοιος χώρος. Προσπάθησα να κινηματογραφήσω τη φυλακή έτσι όπως βιώνεται από κάποιον που ξαφνικά "πέφτει" μέσα της, που ποτέ δεν φανταζόταν πως θα βρεθεί εκεί. Το κλειδωμά, το ξεκλειδωμά των κελιών, η κίνηση στους αδειους διαδρόμους, το συσσίτιο, η νύχτα, οι τηλεοράσεις που παίζουν στα κελιά, οι βόλτες στο γυμνό προαύλιο, η διανομή των φαρμάκων, η καθαριότητα δεν είναι για μένα μια κόλαση συνθηκών, αλλά μια κόλαση συνείδησης. Είσαι εκεί, τα ζεις όλα αυτά γιατί είσαι ένοχος, γιατί ζεις την απόλυτη πτώση του εαυτού σου, και μέσα στην απόλυτη αυτή πτώση αρχίζεις να αρθρώνεις ένα λόγο, προσπαθείς να βρεις ξανά τον τρόπο να κοιτάς τους ανθρώπους. Αυτός ο κόπος είναι για μένα ιερός. Έτσι τον έζησα, έτσι τον μοιράστηκα με

τα πρόσωπα της ταινίας κι έτσι τον έχω κινηματογραφήσει. Πέρα από τη φυλακή όμως Το Σπίτι του Κάιν είναι για μένα η ίδια η ψυχή, ο χώρος που κατοικούν όλα τα συναισθήματα, το καλό και το κακό μαζί. Σαν τα σαλιγκάρια κουβαλάμε μαζί μας αυτό το Σπίτι, όλοι μας, αιώνες τώρα με τον ίδιο τρόπο. Κάποιοι από εμάς περνούν το απαγορευμένο σύνορο. Δεν ξέρω αν είναι η μοίρα, οι συμπτώσεις, οι συνθήκες, η τύχη του καθενός. Δεν νομίζω ότι υπάρχει απάντηση. Η μόνη απάντηση είναι να προσπαθείς πάντα να καταλάβεις. Ο φόνος, κάτω από τις προϋποθέσεις που προσπάθησα να τον πλησιάσω είναι το παρά-

λογο. Όμως δεν είναι το μόνο. Υπομένουμε, συμβιβάζομαστε καθημερινά με πολλές άλλες όψεις του παραλόγου, το ίδιο ή και περισσότερο άγριες. Αρκετές από αυτές τις συνάντησα στη διαδρομή αυτής της ταινίας. Ας είμαστε λοιπόν επιεικέστεροι με αυτούς που αγωνίζονται να τα νικήσουν.

Δε έκανα μια ταινία, έζησα μια ταινία, ταξίδεψα σ'έναν παράλληλο, κρυμμένο κόσμο. Το ταξίδι ήταν γεμάτο εμπόδια, μοναχικό όπως και το ταξίδι των ηρώων της. Έζησα κι εγώ μαζί τους την αδιαφορία μιας κοινωνίας γι'αυτούς, την υποκρισία ενός ανύπαρκτου ανθρωπισμού, τον απόλυτο, απροκάλυπτο κυνισμό, δεν είναι η δουλειά μου να καταγγέλλω. Είμαι καλλιτέχνης και ελπίζω μόνο να μεταφέρω στους θεατές αυτής της δουλειάς τις εμπειρίες μου, τη συγκίνησή μου, το άνοιγμα του εαυτού μου.

Συνέντευξη: Δημοσθένης Ξιφιλίνος

Σε πρώτο πρόσωπο

Άγγελος Φραντζής, σκηνοθέτης της ταινίας *Polaroid*

Η ταινία θέτει μια σειρά από ερωτήματα περί συλλογικής δράσης, περί ταυτότητας ή επικοινωνίας. Η εποχή που ζούμε παρέχει αξιόπιστες απαντήσεις; Όχι περισσότερο, ούτε λιγότερο από κάθε εποχή. Ζούμε μια εποχή σύγχυσης, αυτό είναι σίγουρο. Ειδικά όταν μιλάμε για νέους ανθρώπους. Η ταινία αναφέρεται σε αυτήν τη σύγχυση ταυτότητας, της προσπάθειας να προσδιορίσουμε την ταυτότητά μας μέσα σε ένα συλλογικό πλαίσιο. Στο *Polaroid* οι ήρωές του, δηλαδή εμείς οι ίδιοι, μιλάμε σε πρώτο πρόσωπο για τον εαυτό μας, για την προσπάθειά μας να αυτοπροσδιοριστούμε. Αυτή είναι ιδιαιτερότητα και εκεί κρύβεται και η αλήθεια της ταινίας. Αυτό το χαρακτηριστικό της δίνει αυτόματα ένα χαρακτήρα που -σχεδόν- πλησιάζει το ντοκιμαντέρ,

με το σενάριο να αλλάζει στην πορεία των γυρισμάτων και να διαμορφώνεται από όλους συνολικά τους συντελεστές που συμμετέχουν στη δημιουργία της.

Μετά την ολοκλήρωση της ταινίας, η παρέα εξακολουθεί να υπάρχει; Βέβαια. Έτσι κι αλλιώς η παρέα υπήρχε από την αρχή. Αυτό είναι ένα ακόμα στοιχείο που θεωρώ πως κερδίσαμε, το γεγονός πως δεν «μαλλιοτραβητήκαμε» στα γυρίσματα. Η διαδικασία δημιουργίας μιας ταινίας συχνά μοιάζει με ομαδική ψυχανάλυση. Αυτό το ρίσκο το πήραμε και νομίζω πως τελικά κερδίσαμε...

Συνέντευξη: Βούλα Παλαιολόγου

Σοφία Νικολαΐδου

...για την ταινία *Η αγάπη είναι ελέφαντας*

Πέρασα ένα βράδυ κόρμα. Γέλασα, διασκέδασα, κατευχαρίστηθκα. Μάλιστα στην αφήγηση ο σκηνοθέτης, δέχθηκε να γνωρίζει πως στον κινηματογράφο, όπως και στη λογοτεχνία, η τέχνη θέλει λιποσαρκώση. Πρέπει να ξέρεις να αφήνεις, όχι να γράφεις. Ο θεατής δε θέλει να του μασάει τη σκηνή και να του την πετάς στο μούτρο αλεσμένη. Λυπάμαι που θα υποσκάψω τη ματαιοδοξία των δημιουργών, αλλά στο παιχνίδι της τέχνης υπάρχουν δύο άνθρωποι και ένα πράγμα. Ο δημιουργός, ο παραλήπτης και το έργο. Όποιος χαλάσει την τριπλέτα, από υπεροψία ή από άγνοια, έχει χάσει το παιχνίδι. Ο έρωτας, στην ηθολογική εκδοχή του, είναι το θέμα της τέχνης αναντάμ μπαμπαντάμ. Δύσκολο να πεις κάτι φρέσκο, παιγνιώδες, ουσιαστικό. Ο Τζίτζης το κάνει, τι ευχάριστη έκπληξη.

...για την ταινία *Φθινό τοιγάρα*

Από τα *Φθινό τοιγάρα* το Χαράλαμπίδη κρατάω τρεις εικόνες: αυτή με το χρυσόφαρο στην καφετιέρα, τον Ιατρόπουλο να κραυγάζει στο μπαλκόνι με τον τηλεβόα και το ζευγάρι μέσα στο λεωφορείο, με τα χρυσόφαρα στις διάφανες σακούλες να κρέμονται από τις χειρολαβές και τα περισσότερα να φτερουγίζουνε παγιδευμένα. Αυτές οι εικόνες ανήκουν τώρα στην περιουσία μου.

Έρση Σωτηροπούλου

...για την ταινία *Αγέλαστος Πέτρα*

Αγέλαστος πέτρα είναι ο τίτλος της ταινίας. Αγέλαστος πέτρα ήταν η πέτρα που πάνω της κάθισε αποκαμωμένη η Δήμητρα. Μόλις η ταινία τελειώσει, αρχαίος μύθος και σύγχρονη πραγματικότητα, δράμα των θεών και τραγωδία των ανθρώπων, μας φαίνονται άρρηκτα συνδεδεμένοι. Η ταινία αρχίζει με την αναζήτηση της ευτυχίας, την ίδια που έψαξαν εδώ οι μικρασιάτες πρόσφυγες και ο αυτοκράτορας Αδριανός, οι αρχαίοι μύστες που θέλησαν να ξεπεράσουν τον φόβο του θανάτου και οι σύγχρονοι κατατρεγμένοι που αναζητήσαν μια νέα πατρίδα για να επιβιώσουν.

Πέτρος Τατσόπουλος

...για την ταινία *Πίσω πόρτα*

Ως παιδί έχω συμμετάσχει στη "Μέρα της αρετής των Ελλήνων" και νομίζω ότι μέρος της συγκίνησης που μου μετάδωσε η ταινία είναι ότι περιέγραψε με καταπληκτική απλότητα το αλαλούμ που επικρατούσε εκείνες τις μέρες, με τον ψυχοναγκασμό των παιδιών να συμμετέχουν ντυμένοι στρατιώτες και παράλληλα την απίστευτη παρωδία. Θυμάμαι ως πιο αντιστάσιακή πράξη στο Στάδιο ένα απίστευτο χειροκρότημα διαρκείας για τον Γεώργιο Παπαδόπουλο, που δεν τον άφησε κατ' ουσίαν να μιλήσει κλειδώνοντάς τον. Έχει, άλλωστε, καταγραφεί από τα επίκαιρα της εποχής.

Σήμερα στις 18:30 στην Αποθήκη Γ, η Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου θα παρουσιάσει τα βιβλία *Ελληνική Κινηματογραφική Βιβλιογραφία* και *Βασίλης Ραφαηλίδης*. Για τα βιβλία θα μιλήσουν:

- ο πρόεδρος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Θόδωρος Αγγελόπουλος
- ο διευθυντής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Μιχάλης Δημόπουλος
- ο σύμβουλος κινηματογραφίας του Υπουργείου Πολιτισμού, Γιάννης Μπακογιαννόπουλος
- ο πρόεδρος της Π.Ε.Κ.Κ., Δημήτρης Χαρίτος
- ο εκδότης και κριτικός Γιάννης Σολδάτος
- ο συγγραφέας Δημήτρης Κаланτιδης, και
- ο κριτικός κινηματογράφου Ν.Φ. Μικελίδης

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

**Die jungfrau
The Virgin**
Diego Donhofer
AUSTRIA, 1999

This first feature by Diego Donhofer tells a story in the time-honoured tradition of Jack Kerouac and the other writers of the Beat Generation. Their revolutionary style gave road stories a sharp and metaphysical perspective, reshaping the consciousness of the wandering spirit and anarchic rebellion. Recalling their work, *The Virgin* is deftly crafted to reflect the trance-like inner mind of its heroin-addicted protagonist while evoking a languidly sensual tone.

Konrad, his sister Nina and their friend Ito have what Donhofer has evocatively presented as a gritty, sexy version of an existentialist experience; they travel to unknown and mysterious places in search of something ephemeral and elusive. The seductive young protagonist is a master in art of travel and sport, giving him the versatility required for this sort of perilous adventure. He can be a thief, a beggar, a dealer, a prostitute, a gigolo, a drug user, a lover, an abuser. What he does not feel emotionally, the sensitive Nina feels for him.

This unlikely trio moves aimlessly from one decaying port on the Eastern Mediterranean to another and from one seedy hotel to the next, selling their bodies for their rent or a fix. In one of many bizarre encounters, Konrad meets Mr. Walcott, who treats him according to his whim and then betrays him; in another, Mademoiselle Beatrice, who seeks carnal pleasures from him. Finally every dealer and every seamy encounter becomes closer and more real to him than his admiring companions - including his sister, who faithfully shadows him, motivated by love and trust.

This bold and original film explores the seedy life of drug addiction through what is implied rather than shown. Photographed on location at the ports of Athens, Cairo and Alexandria, and accompanied by an impressive soundtrack - composed for the film by John Cale - Donhofer has created an atmosphere that renders a story of a kind truly timeless. An evocation of the seventies, with its post love-in euphoria, is brought to the present with ease and remarkable style.

Dimitri Eipidis

**Μαραθώνιος Ταινιών
των Νέων Οριζόντων**
Σάββατο στο ΟΛΥΜΠΙΟΝ
στις 01:00 το πρωί

Θα προβληθούν οι ταινίες: *Έρωτας, χρέιμα, έρωτας* του Philip Gröning, *Κράμπας* του Cesc Gay και *Ροζ Ντίβα* της Asia Argento.

Ν Ε Ο Ι Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ε Σ

Ο ποταμός Σουζού / Reka Suzhou
του Λου Γιέ (Κίνα-Γερμανία, 2000)

Ένας μοναχικός άντρας με μια βιντεοκάμερα περιπλανιέται στους δρόμους της Σαγκάης. Μια μέρα, στη ζωή του εισβάλλει ο Μαρντάρ, που έχει μόλις βγει από τη φυλακή όπου είχε μπει για την απαγωγή της νεαρής φίλης του, της Μουντάν. Η Μουντάν λέγεται πως πήδηξε από μια γέφυρα στον ποταμό Σουζού. Μόνο ο Μαρντάρ είναι πεπεισμένος ότι η κοπέλα είναι ζωντανή...

Κυρίως πρόγραμμα - Παύλος Ζάννας, 13:00 & 17:30

Οι παλαιστές / Uttara

του Μπουνταντέμ Ντασκκούπα (Ινδία, 2000)
Κοντά σε μια απομακρυσμένη σιδηροδρομική διάβαση στην επαρχιακή Βεγγάλη, οι δύο φύλακές της, ο Μπαλαράμ και ο Νιμάι, συνδέονται με στενή φιλία. Περνούν ατελείωτες ώρες ασχολούμενοι με το πάθος τους: την παραδοσιακή πάλη. Εκεί κοντά, ένας πάστορας και ο υιοθετημένος γιος του, Μάδιου, κάνουν πράξεις φιλανθρωπίας για τους πάμπωτους προσφυτισμένους χριστιανούς.

Κυρίως Πρόγραμμα - Cine Προβλήτα 2, 13:00 & 20:30

**Δίχως στέγη, δίχως νόμο
Sans toit ni loi**

της Ανιές Βαρντά (Γαλλία, 1985)

Μια νεαρή περιπλανώμενη πεθαίνει από το κρύο. Πρόκειται για ένα θάνατο φυσιολογικό; Αυτό θα ρωτήσει ο αστυνομικός ή ο κοινωνιολόγος. Τι θα μπορούσαμε να μάθουμε γι' αυτήν και για το πώς αντέδρασαν όσοι βρέθηκαν στο δρόμο της; Αυτό είναι το θέμα της ταινίας. Η κάμερα προσκολλάται στη Μόνα και παρατηρεί την περιπλάνησή της: μια περιπλάνηση υποχρεωτική, αφού τα σπίτια είναι κλειστά για κείνην...

Spotlight Varda - Παύλος Ζάννας, 15:00

**Η Κλεό από τις 5 ως τις 7
Cléo de 5 à 7**

της Ανιές Βαρντά (Γαλλία, 1961)

Η Κλεό, μια όμορφη τραγουδίστρια, περιμένει τα αποτελέσματα μιας ιατρικής εξέτασης. Από τη δεισιδαιμονία μέχρι το φόβο, από την οδό ντε Ριβολί μέχρι το Café du Dôme, από την κοκεταρία μέχρι το άγχος, κι από το σπίτι της μέχρι το Παρκ Μονσουρί, η Κλεό ζει ενενήντα προσωπικά λεπτά. Ο εραστής της, ο μουσικός της, μια φίλη, και στη συνέχεια ένας στρατιώτης, της ανοίγουν τα μάτια για το τι είναι ο κόσμος.

Spotlight Varda - Παύλος Ζάννας, 15:30

Ο Τομά ερωτεύεται / Toma est amoureux
του Πιερ Πολ Ρεντέρς (Βέλγιο-Γαλλία, 2000)

Ο 32χρονος Τομά υποφέρει από αγοραφοβία, και η πάθησή του αυτή έχει καταστήσει τη ζωή του αβάστακτη. Σταμάτησε να εργάζεται εδώ και οκτώ χρόνια, επένδυσε όλα του τα χρήματα, και τώρα ζει σ' ένα πολυτελέστατο διαμέρισμα, απ' όπου δε βγαίνει ποτέ. Δε βλέπει ποτέ κανέναν, τουλάχιστον όχι με σάρκα και οστά: το μόνο μέσο επικοινωνίας του είναι ένα βιντεοπλέφωνο.

Γαλλικός Κινηματογράφος - Cine Προβλήτα 2, 18:00

**Τραγούδια από τον 2ο όροφο
Sånger från andra Våningan**

του Ρόι Άντερσον (Σουηδία-Δανία-Νορβηγία, 2000)

Η ταινία παρουσιάζει μια σειρά περιστατικών χωρίς προφανή λογικό ειρμό. Ένας υπάλληλος απολύεται με εξευτελιστικό τρόπο, ένας μετανάστης δέχεται βίαιη επίθεση σ' έναν πολυσύχναστο δρόμο, ένα μάγος κάνει θάλασσα ένα νούμερό του, και ο Καρλ βάζει φωτιά στο κατάστημα επίπλων του για να εισπράξει την ασφάλεια. Την επόμενη μέρα χάος και πανικός επικρατούν παντού...

Κυρίως Πρόγραμμα - Παύλος Ζάννας, 20:00

Εμείς και οι άλλοι

Skinflick

του Μπρους ΛαΜπρους (Γερμανία, 1999)

Ο Ράινχολτ, μέλος μιας συμμορίας σκίινκεντ στο Λονδίνο, κάνει μανιασμένο σεξ με τη φίλη του, Κάμελτου, στην κουζίνα τους. Στο μεταξύ, η υπόλοιπη συμμορία σπέρνει τον τρόπο κλέβοντας, δέρνοντας και κάνοντας σεξ, καθώς κατευθύνονται προς το σπίτι του Ράινχολτ. Η Κάμελτου δεν ενδουσιάζεται με την άφιξη της παρέας. Χωρίς να διατάσσουν, εκείνοι αρπάζουν ό,τι μπορούν από την κουζίνα, και ο Ράινχολτ και η Κάμελτου αρχίζουν να καυγαδίζουν. Στο τέλος, ο Ράινχολτ τη διώχνει από το σπίτι, προς μεγάλη τέρψη των "κολλητών" του...

Σκιές στη Νύχτα - Παύλος Ζάννας, 22:30

Το φάντασμα / O fantasma

του Ζοάο Πέδρο Ροντρίγκες (Πορτογαλία, 2000)
Βασανιζόμενος από μια άσβεστη επιθυμία, ο Σέρτζιο ζει σ' έναν κόσμο στα μέτρα του. Περνά τις μέρες του ανάμεσα στο φτηνό ενοικιαζόμενο δωμάτιό του, σε ερωτικές συναντήσεις με αγνώστους, και τη δουλειά του: είναι σκουπιδιάρης στα βόρεια της Λισαβόνας. Ο Σέρτζιο βρίσκεται εγκλωβισμένος σε μια κατάσταση παιδική, που τη μοιράζεται μόνο ο Λόρντε, ο σκύλος που φυλάει τη μάντρα των απορριμματοφόρων.

Σκιές στη Νύχτα - Cine Προβλήτα 2, 23:00

Joao Pedro Rodrigues

Με την πρώτη του μεγάλου μήκους ταινία ο 34χρονος πορτογάλος σκηνοθέτης συμμετείχε στο διαγωνιστικό του Φεστιβάλ Βενετίας. Το θέμα της ταινίας είναι οι ερωτικές φαντασιώσεις ενός νεαρού γκέι οδοκαθαριστή ο οποίος επιχειρεί να ικανοποιήσει τις ακόρεστες σεξουαλικές επιθυμίες του. Ωστόσο το ερώτημα που προσπαθήσει ν' απαντήσει ο Rodrigues είναι αυτό της συμφιλώσης του ανθρώπου με την μοναξιά του.

Το *O Fantasma* είναι μια ταινία που δύσκολα μπορεί να φύγει από την μνήμη του θεατή ή να τον αφήσει αδιάφορο. Θα μπορούσαμε να την χαρακτηρίσουμε κλειστοφοβική; Είναι κλειστοφοβική, σε κάποιο βαθμό αγγίζει τα όρια του να προκαλεί αϋπνία. Πολύς κόσμος μου έχει πει πως η αίσθηση που είχε αφού είδε την ταινία ήταν ένα είδος επιφύλαξης από τον οποίο δεν μπορούσε ν' αποδράσει. Ίσως γι' αυτό λέτε πως μένει στη μνήμη του θεατή. Όταν έκανα την ταινία προσπάθησα να προκαλέσω την έκπληξη. Η κάθε σκηνή σου φέρνει κάτι νέο για την υπόθεσή της. Μερικές φορές με υπόγειο τρόπο.

Πώς θα περιγράψατε τον χαρακτήρα του Σέρτζιο;

Ο χαρακτήρας του Σέρτζιο είναι κάποιος που θέλει να ικανοποιήσει τον εαυτό του όπως θα έκανε ένα ζώο, σαν να μην έχει λογική, σαν να είναι παιδί, που μπορεί να κάνει οτιδήποτε επιθυμεί. Θέλει να κάνει έρωτα, το κάνει από ένστικτο, έτσι υπάρχει αυτή η συσχέτιση με τον σκύλο, αυτή η συναισθηματική ψυχρότητα. Είναι λίγο-πολύ άκαρδος. Όπου υπάρχει πιθανότητα αγάπης φεύγει μακριά, σαν να ήταν αδύνατο ν' αγαπήσει αυτόν τον άνθρωπο ο οποίος τον ενδιαφέρει. Νομίζω πως το πιο σημαντικό πράγμα που έχουμε να κάνουμε είναι να διαπραγματευτούμε με την μοναξιά μας. Είναι δύσκολο να είμαστε μόνοι μας, αλλά το περισσότερο καιρό αυτό συμβαίνει, ο καθένας είναι μόνος, νομίζω πως ο κόσμος φοβάται ν' αποδεχτεί την μοναξιά του.

Ήθελα ο θεατής όσο θα έβλεπε την ταινία να μπορούσε να νιώσει τη σάρκα, την επιδερμίδα και την ανάσα του Σέρτζιο.

Από πού ξεκίνησε η ταινία *O Fantasma*;

Πάντα όταν γράφω το σενάριο ξεκινώ από την επιλογή του χώρου των γυρισμάτων. Μου είναι πολύ δύσκολο να γράφω. Μια ταινία δεν είναι μονάχα διάλογοι, το *O Fantasma* έχει πολύ λίγους έτσι κι αλλιώς. Αν κάποιος κατέβει για παράδειγμα μια σκάλα, εξαρτάται από το πώς είναι η σκάλα, η κίνησή του και η λήψη. Ο χώρος κατευθύνει ακόμη και την ιστορία, τη σκηνή, συχνά και την δραματική της ένταση. Από πάντα σκέφτομαι πως ορισμένα μέρη έχουν κρυμμένες ιστορίες και αυτές με κάποιο τρόπο περιμένουν ν' ανακαλυφθούν. Κι όταν τις καταγράφουμε το καταλαβαίνουμε επειδή ταιριάζουν με την ίδια την ιστορία της ταινίας. Νομίζω τα πρώτα πράγματα που είχα στο νου μου ήταν οι χώροι των γυρισμάτων. Μετά άρχισα να παρακολουθώ τους οδοκαθαριστές. Παλιότερα ήταν μονάχα ηλικιωμένοι, ενώ τώρα είναι νέα παιδιά που αναζητούν μια δουλειά που θα τους δώσει μια εξασφάλιση.

Θα μπορούσαν τα σκουπίδια να υπονοούν κάτι σχετικό με τον χαρακτήρα του Σέρτζιο;

Δεν νομίζω πως το μυαλό του είναι βρώμικο. Τα σκουπίδια είναι κάτι που είναι νεκρό, είναι αντικείμενο. Κι εκείνος επίσης γίνεται αντικείμενο, επειδή στο ξεκίνημα της ταινίας είναι σε μεγάλο βαθμό ένα σώμα που βράζει από επιθυμία. Πηγαίνει από έναν κόσμο ζωικό σ' έναν σχεδόν διαστημικό. Κάνει πράγματα τα οποία πολύ άνθρωποι απλά φαντασιώνονται, αλλά κάνει αυτό που θέλει. Αυτό είναι και το θέμα του φαντάσματος. Δεν πιστεύω ότι ο καθένας μας έχει αυτού του είδους τις φαντασιώσεις. Ο καθένας όμως νιώθει επιθυμίες. Για μένα είναι πάντα ένα μυστήριο το πώς το ελληνικό κοινό θα δεχτεί την ταινία.

Συνέντευξη: Χρήστος Καλλίτσος

Γεννήθηκε στη Λισαβόνα, το 1950, και σπούδασε χημικός μηχανικός. Το 1971 έφυγε για το Λονδίνο, και το 1973 για το Παρίσι. Στο χώρο του κινηματογράφου εισήλθε το 1974, όταν έγινε υπεύθυνος προγράμματος του Κινηματογράφου Olympic, μαζί με τον Frédéric Mitterand. Αργότερα, ως διανομέας για λογαριασμό της Action-République, συνέτεινε στη γνωριμία του κοινού με κάποιους σκηνοθέτες που έμελλε να καθιερωθούν ως μείζονα ονόματα στον ευρωπαϊκό κινηματογράφο. Το 1979 άρχισε την καριέρα του ως παραγωγός. Τα τελευταία 20 χρόνια είναι υπεύθυνος παραγωγής σε περισσότερες από 120 ταινίες, ανάμεσα στις οποίες βρίσκουμε δεκαπέντε ταινίες του Oliveira, και πολλές των Joao Cesar Monteiro, Raoul Ruiz, Pedro Costa, Joao Botelho, Wim Wenders, Alain Tanner, Werner Schroeter, Sharunas Bartas, Daniele Dubroux, Chantal Akerman.

Paulo Branco

Ο παραγωγός της κινηματογραφικής ετερότητας στην Ευρώπη

Δουλεύει μεταξύ Λισαβόνας, Παρισιού και Λονδίνου. Ο πορτογάλος παραγωγός αγγίζει τον μύθο του να είναι λίγο δημιουργός, λίγο επαναστάτης και πάντα καταφερτζής. Η πορεία του Branco αποτελεί ένα μοναδικό φαινόμενο στο κινηματογράφο, το οποίο υπερβαίνει τις συμβάσεις, τα σύνορα και τις γλώσσες. Εξακολουθεί να εργάζεται ως παραγωγός, υποστηρίζοντας σημαντικά τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο και διανέμοντας περισσότερες από πενήντα ταινίες τον χρόνο. Το όνομά του έχει συνδεθεί με την υπεράσπιση και την προώθηση της κινηματογραφικής ετερότητας, αναδεικνύοντας τα έργα πολλών νέων σκηνοθετών, οι οποίοι έμελλε να αφήσουν, στη συνέχεια, το προσωπικό τους στίγμα στο ευρωπαϊκό κινηματογραφικό τοπίο.

Ο βασιλιάς των Ρόδων, του Βέρνερ Σρέτερ

Τί σας προσέλκυσε στο επάγγελμα του παραγωγού; Αυτό είναι μια πολύ παλιά ιστορία κι έχει να κάνει με την προσωπική μου ζωή. Έφυγα από την Πορτογαλία, για ν'απελευθερωθώ από το φασιστικό καθεστώς, πήγα στο Λονδίνο, όπου οργάνωσα μια λέσχη κινηματογράφου. Έφυγα για το Παρίσι το 1973. Στην αρχή περνούσα τη ζωή μου περπατώντας στην πόλη, διαβάζοντας και βλέποντας ταινίες. Διαπίστωσα μια απίστευτη απόλαυση στην νωχέλεια. Κατά την γνώμη μου οι άνθρωποι που δουλεύουν έχουν περιορισμένη φαντασία. Στο Παρίσι ασχολήθηκα με τον προγραμματισμό ταινιών ενός κινηματογράφου, ώσπου κάποια στιγμή το 1980, έπεισα τον Μανουέλ ντε Ολιβέιρα να κάνουμε το *Φραντσίσκα*.

Πώς περιγράφετε το επάγγελμα του παραγωγού ανεξάρτητου κινηματογράφου;

Είναι δουλειά ιδιαίτερη κι εξαρτάται από τον κάθε παραγωγό ειδικά αν είσαι πραγματικά ανεξάρτητος. Δεν υπάρχει κάποιος κανόνας. Κάθε ταινία περιέχει τη δική της περιπέτεια και είναι διαφορετική από την προηγούμενη. Τουλάχιστον με τον δικό μου τρόπο παραγωγής.

Η σχέση του με τον κινηματογράφο

“Αυτό που μ'ενδιαφέρει στον κινηματογράφο, όπως και σε κάθε άλλη καλλιτεχνική δημιουργία είναι η διαφορετικότητα. Προσπάθησα να δουλέψω με ανθρώπους που θεωρούν το σινεμά καλλιτεχνικό φαινόμενο, αλλά ταυτόχρονα είναι διαφορετικοί μεταξύ τους. Προσπάθησα να κάνω ταινίες που δεν είναι απλώς κάποιες μέσα στις άλλες, αλλά λένε κάτι διαφορετικό με άλλο τρόπο.

Τυχαίνει ακόμα να εκπλήσσομαι όταν βλέπω ταινίες που κατάφεραν να μην τυποποιηθούν εντελώς.

Ευτυχώς που υπάρχουν παντού αγωνιστές. Εδώ και μερικά χρόνια, ο ασιατικός κινηματογράφος μας οδηγεί από έκπληξη σε έκπληξη. Το Φεστιβάλ του Sundance στις ΗΠΑ αποδεικνύει ότι κι εκεί το σινεμά παραμένει πάντα ζωντανό. Στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στη Γαλλία, εκμεταλλευόμαστε τις υπάρχουσες δομές και έχουμε μεγαλύτερη απήχηση απ'ότι στην άλλη μεριά του Ατλαντικού.

Δουλεύω με σκηνοθέτες από διαφορετικές χώρες κι αυτό με αναγκάζει να έχω διαύγεια και ν'ακολουθώ διαφορετικές τροχιές.

Πρωτορχική μου απαίτηση για να κάνω την παραγωγή μιας ταινίας είναι να έχει πίστη ο κινηματογραφιστής στο σχέδιο του. Να έχει κάτι να πει στο σενάριο και τη μορφή. Στη συνέχεια έρχεται η σύμπτωση, η σπίθα που μεταμορφώνει μια γνωριμία, η εμπιστοσύνη. Προσπαθώ να εξασφαλίσω στον κινηματογραφιστή τα μίνιμουμ μέσα για να πραγματοποιήσει το σχέδιο του. Δουλεύοντας μαζί μου, το οικονομικό δεν είναι ποτέ ανηρά, όμως ό,τι επενδύεται φαίνεται στην οθόνη.

Ελπίζω οι ευρωπαϊκές τηλεοράσεις να πάνουν να μας επιβάλλουν τα προϊόντα των ΗΠΑ και να προβάλλουν ευρωπαϊκές ταινίες. Κάτι τέτοιο θα έχει πολιτισμικό και οικονομικό αντίκτυπο. Είναι ζήτημα καλλιέργειας.”

Το Σάββατο 18 Νοεμβρίου στην Αποθήκη Γ στις 15:00, θα γίνει παρουσίαση του Paulo Branco. Θα ακολουθήσει συζήτηση με επαγγελματίες του χώρου, με θέμα «Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Παραγωγή». Η συζήτηση είναι ανοιχτή για το κοινό.

Το γράμμα, του Μανουέλ Ντε Ολιβέιρα

Έχετε φτάσει ποτέ σε σημείο να θέλετε να εγκαταλείψετε την παραγωγή ταινιών;

Άρχισα ν'ασχολούμαι με την παραγωγή ταινιών το 1979 και δοκιμάζω μεγάλη ευχαρίστηση ακόμη και σήμερα με την διαδικασία της δουλειάς. Είναι αλήθεια πως είναι πολύ δύσκολο ν'ασχολείσαι με ταινίες που έχουν μια καλλιτεχνική σκοπιά αλλά όσο μ'ευχαριστεί θα συνεχίσω να μάχομαι, για να τα καταφέρω. Υπάρχει η σχέση με τον σκηνοθέτη, η οποία είναι ουσιαστική και πολύ δυνατή, κι αυτό είναι ένα ανεξάντλητο κίνητρο.

Η μεταφορά του μυθιστορήματος του Προυστ *Ξανακερδισμένος χρόνος* από τον Ραούλ Ρουίζ είναι μια ταινία με κοστούμεια, ντεκόρ, ακριβούς ηθοποιούς. Πόσο ξεφεύγει από τα όρια της ανεξάρτητης παραγωγής;

Είναι μια ταινία καθαρά ανεξάρτητη. Είναι ίσως λίγο μεγάλος ο προϋπολογισμός της, υπάρχουν συμπαραγωγοί όπως το Canal+ αλλά είναι μια ταινία που μου ανήκει.

Ποια στοιχεία προσδιορίζουν την ανεξάρτητη παραγωγή;

Όταν πρόκειται για μια ταινία στην οποία ο παραγωγός με τον σκηνοθέτη ελέγχουν τα μέσα καλλιτεχνικής έκφρασης, δηλαδή χωρίς καμία εξωτερική παρέμβαση. Έχουν την δυνατότητα να παίρνουν τις αποφάσεις για τα πάντα μέχρι την ολοκλήρωση της ταινίας, δηλαδή η ταινία τους ανήκει. Αυτό που έχουν να τακτοποιήσουν είναι το πώς η ταινία θα βγει προς τα έξω.

Τί σας προσελκύει σ'έναν σκηνοθέτη;

Σήμερα νομίζω πως υπερτιμούμε το σενάριο. Ένα καλό σενάριο δεν σημαίνει απαραίτητα μια καλή ταινία. Δίνω ιδιαίτερη σημασία στον τρόπο με τον οποίο οι σκηνοθέτες μου μιλούν για την ιδέα που έχουν στο μυαλό τους. Η πλειοψηφία είναι σκηνοθέτες των οποίων γνωρίζω τις δουλειές τους εδώ και καιρό, έχουμε συνεργαστεί αρκετές φορές κι έτσι υπάρχει μια κοινή γλώσσα επικοινωνίας.

Συνέντευξη: Χρήστος Καλλίτσης

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ 15

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Srdjan Vuletic

Νέος σε ηλικία, αλλά με αρκετή εμπειρία στο χώρο, ο Βούλετιτς έχει γυρίσει μέχρι τώρα έξι μικρού μήκους ταινίες, ήταν βοηθός σκηνοθέτη στην ταινία *Ο τέλειος κύκλος* του Άντεμιρ Κένοβιτς και η τελευταία του ταινία *Τρία βήματα* που προβάλεται στο Φεστιβάλ έχει κερδίσει το βραβείο στο πανόραμα του φεστιβάλ του Βερολίνου και το μεγάλο βραβείο και βραβείο διεθνούς ένωσης κριτικών στο φεστιβάλ του Σαράγιεβο.

Τι μπορείτε να μας πείτε για την ιστορία της ταινίας;

Η ταινία μου είναι μια μικρή ιστορία αγάπης μεταξύ ενός ζευγαριού σε τρία μέρη.

Το πρώτο μέρος διαδραματίζεται πριν τον πόλεμο της Βοσνίας, το δεύτερο κατά τη διάρκεια και το τρίτο μετά το τέλος του. Είναι μια ταινία γενικά για τις σχέσεις των αν-

θρώπων. Αν και είναι μια σκληρή κατάσταση ο πόλεμος, η ταινία είναι στην πραγματικότητα μια συναισθηματική ιστορία.

Μέχρι τώρα γυρίζετε μόνο μικρού μήκους ταινίες.

Είμαι ευγνώμων που αν και μικρού μήκους, δεν είναι σαν αυτές τις φτηνές ταινίες που γυρίζονται συνήθως. Έχει γίνει μια πολύ καλή παραγωγή και είμαι πολύ ικανοποιημένος που έχει γίνει σαν μια οποιαδήποτε άλλη μεγάλη ταινία με κανονικό προϋπολογισμό, με δημόσιους ηθοποιούς, πολυπληθές συνεργείο, με τους τεχνικούς που χρειαζόμαστε. Έγινε ακριβώς όπως την είχα φανταστεί στα όνειρά μου. Κρατάει δεκαπέντε λεπτά γιατί απλά τόσο χρόνο ήθελα να διηγηθώ την ιστορία. Θα ήθελα βέβαια να γυρίσω και μεγάλου μήκους ταινία και ακριβώς σ' ένα τέτοιο σχέδιο δουλεύω τώρα. Θεωρώ πάντως σημαντικό βήμα τις μικρού μήκους ταινίες διότι μ' αυτό τον τρόπο μπόρεσα ν' αποδείξω ότι αξίζω και να μ' εμπιστευθούν.

Πώς ήταν η συνεργασία με τους ηθοποιούς σας;

Με πολλούς απ' αυτούς τους ηθοποιούς είχα συνεργαστεί και σε ταινίες που είχα γυρίσει παλιότερα. Ο ρόλος των ηθοποιών είναι πολύ σημαντικός γιατί στην ταινία δεν υπάρχουν διάλογοι. Έτσι είναι φυσικό ότι όλο το βάρος πέφτει στη εκφραστικότητα των ηθοποιών και σ' αυτούς οφείλεται σημαντικό μέρος της επιτυχίας του φιλμ.

Πόσο εύκολο είναι να διανεμηθεί μια μικρού μήκους ταινία;

Δεν είναι εύκολο. Εγώ πάντως κατάφερα να παιχτεί ως εισαγωγή πριν από μια μεγάλη ταινία. Επίσης η ταινία υπάρχει και στο internet μιας και τη δέχτηκε μια αμερικανική εταιρία που προβάλλει ταινίες μέσω διαδικτύου. Οι νέες τεχνολογίες βοηθάνε στο να υπάρχει μια δημοκρατία των εικόνων και παράλληλα στη δημιουργία μιας νέας κινηματογραφικής γλώσσας.

Συνέντευξη: Βαγγέλης Ρητάς

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Ο μηχανισμός / Mehanizam

του Djordje Milosavljevic (Γιουγκοσλαβία, 2000)

Η εντυπωσιακή πρώτη ταινία του Djordje Milosavljevic, *Οι Ρόδες* (προβλήθηκαν στο περσινό Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης), είχε προκαλέσει, όχι άδικα, διθυραμβικά σχόλια και εγκωμιαστικούς χαρακτηρισμούς ("έναν Γιουγκοσλάβο Ταραντίνο, όμως πιο εύστοχος και ευφυής") από την διεθνή κριτική. Τώρα και με την νέα του ταινία ο Milosavljevic εξακολουθεί να βαδίζει στους ίδιους δρόμους, να παραμένει πιστός στο ίδιο ύφος.

Την συνάντηση δύο προσώπων καταγράφει η αφήγηση του *Ο Μηχανισμός*. Εκείνος είναι ένας "βετεράνος του πολέμου" που δουλεύει ως ταξιτζής σ' ένα μικρό σιδηροδρομικό σταθμό. Βρίσκεται εκεί μετά την επιστροφή από τον πόλεμο, μια εμπειρία για την οποία δεν αισθάνεται ευτυχής. Την πρώτη μέρα βρέθηκε στην γραμμή του πυρός τραυματίστηκε και πέρασε τους υπόλοιπους οκτώ μήνες αναρρώνοντας σ' ένα νοσοκομείο. Έχει ανάγκη την ησυχία που του προσφέρει η έλλειψη κίνησης στον σταθμό, χρειάζεται την περισυλλογή για να επουλωθούν οι πληγές και τα τραύματα της ψυχής και της καρδιάς. Εκείνη είναι η Snezana. Είναι δασκάλα και κατευθύνεται σ' ένα μικρό απομακρυσμένο χωριό. Ετοιμάζεται να δουλέψει και είναι η πρώτη της δουλειά. Όμως το ζευγάρι δεν θα το ενώσει ούτε ο έρωτας, ούτε η ελπίδα για το μέλλον. Είναι ένα τρίτο πρόσωπο που θα τους φέρει σε στενή επαφή: και οι δύο είναι όμηροι ενός γκάνγκστερ.

Και εδώ, όπως και στην προηγούμενή του ταινία, ο σκηνοθέτης οικοδομεί την δραματική πλοκή πάνω στην αντίθεση Καλού-Κακού. Τοποθετώντας χρονικά την δράση μέσα σε μια κρύα χειμωνιάτικη μέρα -και έχοντας πάντα στο φόντο τον πόλεμο-, ο Milosavljevic δημιουργεί δύο παράλληλους κόσμους: ο ένας είναι ο κόσμος αυτών

που, παρ' όλες τις αντιξοότητες και τις δυσκολίες, πιστεύουν στην ζωή -ενώ ο άλλος είναι ο κόσμος όσων θέλουν να καταστρέψουν την ζωή. Όπως και στην πρώτη ταινία του σκηνοθέτη, έτσι και εδώ τα κεντρικά πρόσωπα καλούνται να υπερασπιστούν την θέση τους στον κόσμο, καλούνται να αμυνθούν απέναντι στην κυριαρχία του Κακού. Ωστόσο αυτή η μάχη δεν είναι χωρίς απώλειες: τα πρόσωπα πληρώνουν ένα ακριβό τίμημα για να διατηρήσουν την θέση τους στον κόσμο -είναι τελικά η αδωότητα των δύο ηρώων που χάνεται;

Δ.Μ.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 15:00

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Πικρά θέματα του πολέμου

Djordje Milosavljevic, σκηνοθέτης της ταινίας *Ο μηχανισμός*

Πώς ήρθε η ιδέα γι' αυτήν την ταινία;

Η νέα μου ταινία *Ο μηχανισμός* όπως και η προηγούμενή μου οι *Ρόδες* έχουν παρόμοια θεματολογία και σε κάποια σημεία παρόμοιες ιστορίες γιατί προσπαθούν να ασχοληθούν με κοινωνικά, ηθικά προβλήματα στη μέση της γιουγκοσλαβικής κρίσης των τελευταίων ετών. Έτσι για μένα η ταινία *Ρόδες* και η ταινία *Μηχανισμός* είναι σαν δίδυμες. Η διαφορά είναι ότι οι *Ρόδες* ήταν μαύρη κωμωδία ενώ ο *Μηχανισμός* είναι κοινωνικό δράμα. Διαπραγματεύεται τη ζωτικότητα του κακού. Το κακό είναι κάτι πολύ δυνατό και ζωτικό μέσα στον άνθρωπο. Στην ταινία μου φαίνεται η επίδραση του κακού στην ανθρώπινη φύση και την επιβολή του πάνω στο καλό, κάτι που χαρακτηρίζει την κοινωνική, οικονομική και ηθική κρίση που υπάρχει στη χώρα μου την τελευταία δεκαετία.

Πιστεύετε ότι ο πόλεμος επηρέασε τους χαρακτήρες των ανθρώπων στη Γιουγκοσλαβία;

Σίγουρα. Η Γιουγκοσλαβία για πολλά χρόνια είχε εμφύλιο πόλεμο, ενώ στη συνέχεια είχε έναν άλλο πόλεμο, έναν πόλεμο από τον ουρανό... Και αυτό έχει αλλάξει τους ανθρώπους. Για παράδειγμα ο βασικός πρωταγωνιστής του *Μηχανισμού* είναι ένας ταξιτζής ο οποίος πολέμησε στην αρχή του πολέμου, αλλά και αυτοί που δεν πολέμησαν στη μάχη έζησαν τον πόλεμο. Δεν υ-

πάρχουν άνθρωποι στη Γιουγκοσλαβία, και εννιά όλη την πρώην Γιουγκοσλαβία, που να μην είχαν εμπειρία του πολέμου. Είναι φοβερό να ζεις σε μια χώρα που βομβαρδίζεται και είτε το θέλεις είτε όχι αλλάζει.

Ο πόλεμος φαίνεται ότι επηρεάζει και τους σκηνοθέτες.

Όλες οι τελευταίες ταινίες που βλέπουμε από τη Γιουγκοσλαβία μιλάνε για τον πόλεμο. Στη Γιουγκοσλαβία υπάρχουν δύο κατηγορίες ταινιών. Υπάρχουν οι κωμωδίες οι οποίες προσπαθούν να κρατηθούν όσο γίνεται πιο μακριά από τη θεματολογία του πολέμου και οι υπάρχουν και οι ταινίες που ασχολούνται μ' αυτά τα πικρά και δυσάρεστα θέματα. Και οι δικές μου ταινίες ανήκουν σ' αυτήν την κατηγορία. Είμαι επίσης και σεναριογράφος της ταινίας *Αγκίστρι στον ουρανό*. Και οι δύο αυτές ταινίες ασχολούνται με τον πόλεμο και τις επιπτώσεις του.

Το *Αγκίστρι στον ουρανό* είναι μια συγκινητική ταινία σε αντίθεση με το *Μηχανισμό* που είναι πολύ πιο σκληρή.

Έχω δύο επαγγέλματα, το ένα είναι σεναριογράφος και το άλλο είναι σκηνοθέτης. Δε θέλω λοιπόν να ασχολούμαι με τα ίδια θέματα. Ως σεναριογράφος μ' αρέσει να γράφω μελοδραματικές ιστορίες για τις ανθρώπινες σχέσεις, για τη σχέση ενός άντρα και μιας γυναίκας. Το *Αγκίστρι στον*

ουρανό είναι ακριβώς μια τέτοια συναισθηματική ταινία. Ως σκηνοθέτης ενδιαφέρομαι για ιστορίες πιο σκληρές όπως ο *Μηχανισμός*.

Δύο δικές σας ταινίες μέσα σε δυο χρόνια και επιπλέον ένα σενάριο. Πόσο εύκολο είναι για έναν σκηνοθέτη να γυρίζει ταινίες στη Γιουγκοσλαβία;

Στην πραγματικότητα είναι πολύ δύσκολο. Εγώ μέχρι τώρα ήμουν απλά τυχερός. Δουλεύω πολύ σκληρά και έχω αρκετές προσφορές για να κάνω ταινίες και αυτό μου δίνει ιδιαίτερη ικανοποίηση. Πάντως ομολογώ ότι ήμουν και πολύ τυχερός μιας και συνολικά γυρίζονται πολύ λίγες ταινίες, ενώ τα χρήματα που δίνονται είναι πολύ λίγα, με αποτέλεσμα να έχουμε προβλήματα με τους προϋπολογισμούς μας. Τα πράγματα όμως αλλάζουν και την επόμενη χρονιά θα έχουμε πενήντα ταινίες, ενώ φέτος είχαμε μόνο επτά. Αυτό οφείλεται στις ψηφιακές τεχνολογίες που κάνει τις ταινίες πολύ φτηνότερες. Άλλωστε και η δική μου ταινία έχει γυριστεί με ψηφιακό βίντεο.

Τι εισητήρια κόβουν οι Γιουγκοσλάβικες ταινίες στην τοπική αγορά και πως τα πήγε η δική σας ταινία;

Έχουμε ένα κοινό που ενδιαφέρεται πολύ για το τοπικό σινεμά και αυτό είναι ένα πολύ καλό στοιχείο. Οι ταινίες μας κόβουν πολλά εισιτήρια και το κοινό προτιμά τις ταινίες μας. Είναι η καλή πλευρά του Γιουγκοσλαβικού σινεμά. Όσο για την ταινία μου, αν και δεν είναι ανάλαφρη για να απευθύνεται σε όλους, εντούτοις τα πήγε πολύ καλά και άρεσε στο κοινό.

Συνέντευξη: Βαγγέλης Ρητάς

Alexei German: Η απομυθοποίηση της εξουσίας

Γιος του συγγραφέα Yuri German, ο Alexei German, σπούδασε κινηματογράφο στο Κρατικό Ινστιτούτο Θεάτρου, Μουσικής και Κινηματογράφου του Leningrad με καθηγητή τον γνωστό σκηνοθέτη του σοβιετικού κινηματογράφου, Grigori Kozintsev. Μετά την αποφοίτησή του το 1960, ο German προσλήφθηκε το 1964 στα στούντιο της Lenfilm όπου και συν-σκηνοθέτησε μαζί με τον Grigori Aronov την ταινία *Sedmoy Sputnik / The Seventh Companion*.

Έκανε το σκηνοθετικό του ντεμπούτο το 1971 με την ταινία *Proverka na Dorogakh/Trial on the Road*, το σενάριο της οποίας ήταν βασισμένο σε μια ιστορία του πατέρα του. Η αφήγηση είχε ως κεντρικό χαρακτήρα έναν αιχμάλωτο Γερμανό στρατιώτη, ο οποίος ισχυρίζεται ότι στην πραγματικότητα είναι Ρώσος που τον συνέλαβαν οι Ναζί και τον ανάγκασαν να υπηρετήσει στον στρατό τους. Γυρισμένη σε ασπρόμαυρο η ταινία δεν προβλήθηκε για 15 χρόνια, λόγω του αντι-ηρωικού θέματος του. Όταν η ταινία προβλήθηκε στην Δύση, ο German θεωρήθηκε από τους κριτικούς ως ένας από τους πιο υποσχόμενους νέους σκηνοθέτες.

Η δεύτερη του ταινία, *20 Μέρες χωρίς Πόλεμο*, όπως και η επόμενη *Ο Φίλος μου Ιβάν Λαπσίν* (1983) έμειναν και αυτές στα ντουλάπια (Οι δύο ταινίες προβλήθηκαν στην Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του '80 τόσο στις κινηματογραφικές λέσχες όσο και στην τηλεόραση). Στην τελευταία ο σκηνοθέτης περιγράφει πρόσωπα και γεγονότα που ανήκουν στην δύσκολη δεκαετία του 30, μέσα από την φόρμα μίας αστυνομικής ιστορίας. Κεντρικός χαρακτήρας ο επιθεωρητής Ιβάν Λαπσίν που προσπαθεί να συλλάβει μία συμμορία η οποία σκοτώνει τα θύματά της και μετά τεμαχίζει τα πτώματα πουλώντας τα ως κρέας. Ενώ στο *20 Μέρες χωρίς Πόλεμο* αφηγείται τις "μικρές" αντι-ηρωικές στιγμές ενός πολέμου, εστιάζοντας στην ζωή στα μετόπισθεν.

Με 3 ταινίες σχεδόν 20 χρόνων, ο Alexei German είναι ένας ακόμα σκηνοθέτης του οποίου η καλλιτεχνική εξέλιξη περιορίστηκε από

τα εμπόδια που προέβαλλαν οι ιδύνοντες του Σοβιετικού καθεστώτος. Εμπόδια που ήρθαν μόνο την περίοδο της περεστρόικας -όταν δηλαδή που το καθεστώς "φιλελευθεροποιήθηκε", -τότε οι ταινίες του προβλήθηκαν στο κοινό και στο εξωτερικό. Στις ταινίες του παρουσιάζει την σοβιετική κοινωνία, μέσα από μια ματιά απομυθοποιητική -κάτι που φυσικά αντιστρατεύεται τον μυθοποιητικό λόγο της Εξουσίας και τους κεντρικούς χαρακτήρες ως δραματικά πρόσωπα -και όχι ως υπεράνθρωπους ήρωες. Η τελευταία ταινία του *Κρουσταλίοβ Το Αμάξι Μου!*, είναι μια κατάδυση -επιστροφή στην σταλινική περίοδο, μια απόπειρα να προσεγγιστεί το παρελθόν μέσω μιας ταινίας πορτραίτου.

Ο Alexei German έχει εμφανισθεί ως ηθοποιός σε αρκετές ταινίες άλλων σκηνοθετών.

Επιμέλεια: Δημήτρης Μπάμπας

"Η Ρωσία είναι πάντα η Ρωσία: από τον τελευταίο Τσάρο Νικόλαο τον Β', έως τις μέρες μας, και διανύοντας την εποχή του κομμουνισμού, ο άνθρωπος δεν έχει πάψει να υποφέρει, με τον τρόπο που περιγράφει στα γραπτά του ο Ντοστογιέφσκι. Υπέφερε από την καταπίεση των χρόνων του Τσαρισμού προχθές, αυτής των κομμουνιστών του χθες και των μαφιόζων του σήμερα. Η ταινία μου είναι ένας αποχαιρετισμός σε μια εποχή, σε προσωπικότητες και καταστάσεις που χάνονται όπως τα σύννεφα. Όλοι λένε ότι είναι σκληρό, ωστόσο το τέλος της ταινίας δείχνει τον πρωταγωνιστή να κερδίζει την ζωή: επιτέλους τελικά πραγματοποιήθηκε το όνειρο του. Για μένα, και μπορώ να το πω χωρίς καμία επιφύλαξη, αυτή η ταινία είναι ένα είδος τελικού απολογισμού στην ζωή μου."

Κρουσταλίοβ, τ' αμάξι μου!

Khrustalyov mashinu!

του Alexei German (Ρωσία-Γαλλία, 1998)

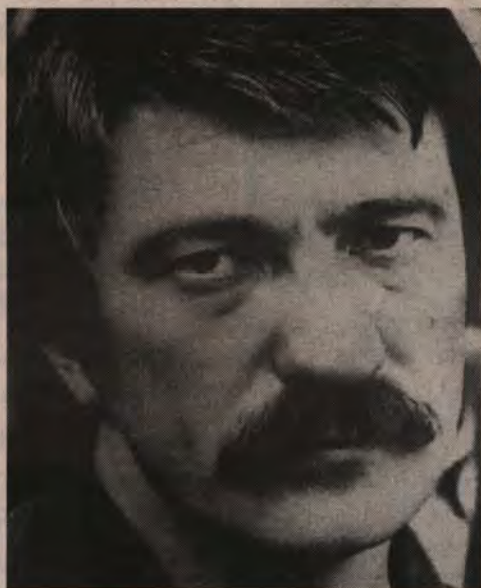
Στο κέντρο της αφήγησης βρίσκεται ο Yuri Klenski: Είναι χειρουργός σ' ένα νοσοκομείο της Μόσχας, στρατηγός του Κόκκινου Στρατού και επικεφαλής μιας μεγάλης οικογένειας. Η ζωή του τρικυμιάδης, γεμάτη εναλλαγές, καθώς ο χρόνος του μοιράζεται ανάμεσα στο νοσοκομείο, το σπίτι και τις ερωμένες του. Κάθε μια από αυτές τις δραστηριότητες του συνοδεύεται από μεγάλη κατανάλωση αλκοόλ. Όμως το μέλλον του κρύβει δυσάρεστες εκπλήξεις: στα χρόνια του σταλινισμού, ο λαμπρός στρατηγός του Κόκκινου Στρατού θα γίνει ένα ακόμα από τα πολλά θύματα μίας από τις συνήθειες εκστρατείας εκκαθαρίσεων των ιδεολογικών (ή άλλων) αντιπάλων του καθεστώτος. Η παραμονή του στα Γκούλαγκ (τα στρατόπεδα συγκέντρωσης) θα διακοπεί την εποχή που ο "Πατερούλης Στάλιν" είναι βαριά άρρωστος. Ο Yuri Klenski θα κληθεί εσπευσμένα από τα Γκούλαγκ για να προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες στον άρρωστο Στάλιν. 10 χρόνια μετά θα βρούμε τον ήρωα να διασχίζει την Ρωσία με ένα τρένο επικεφαλής μίας συμμορίας που προσφέρει και πουλά τα πάντα.

Δ.Μ.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 17:00

Aleksandr Sokurov: Στην παράδοση του υπερβατικού σινεμά

Ένας από τους πιο σημαντικούς σκηνοθέτες στην Ρωσία αλλά και σ' όλο τον κόσμο, ο Aleksandr Sokurov είναι γνωστός στο κοινό του φεστιβάλ από την μικρή ρετροσπεκτίβα στο έργο, που είχε διοργανωθεί από τον Δημήτρη Εϊπίδη στα πλαίσια των Νεών Οριζώντων το 1997. Θεωρείται στον χώρο του Ρωσικού κινηματογράφου, ως ένας από τους συνεχιστές του Andrei Tarkovsky, τόσο ως προς το ύφος όσο και ως προς το περιεχόμενο. Το σκηνοθετικό του ύφος οικοδομείται πάνω στην χρήση πλάνων μεγάλης χρονικής διάρκειας, εικαστική σύνθεση του κάδρου, αξιοποίηση των φυσικών ήχων, υποκριτική χωρίς ίχνος αυτοπροβολής από την πλευρά του ηθοποιού (οι οποίοι πολλές φορές είναι ερασιτέχνες). Ίσως τα πιο σημαντικά όμως είναι τα νοήματα και οι σημασίες στο έργο: σύμφωνα με τον Paul Schrader (σεναριογράφος του

Taxi Driver, σκηνοθέτης και θεωρητικός του κινηματογράφου) ο Aleksandr Sokurov και ο Kiarostami ανήκουν στην παράδοση του Υπερβατικού σινεμά -παράδοση που δημιούργησαν οι σκηνοθέτες Bresson, Dreyer, Ozu. Όπως σημειώνει σε κείμενο του στο περιοδικό Film Comment (November-December 1997): "Οι ταινίες του Sokurov προσδιορίζουν μία νέα μορφή πνευματικού κινηματογράφου. Ο Sokurov αναμειγνύει στοιχεία του Υπερβατικού ύφους -λιτότητα στα νοήματα, δυσαρμονία ανάμεσα στο περιβάλλον και την δράση, αποφασιστικές στιγμές, στάση (stasis) -μ' άλλες παραδόσεις: οπτικός αισθητισμός (aestheticism), διαλογισμός, και Ρώσικος μυστικισμός."

Ο Sokurov γεννήθηκε το 1951 στο Podorvnikha, ένα χωριό της περιοχής Irkutsk. Ήταν γιος ενός βετεράνου του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Γράφτηκε στο πανεπιστήμιο του Gorki και εργάστηκε ως βοη-

θός σκηνοθέτη στην τηλεόραση, σε ηλικία 19 χρόνων. Σπούδασε ιστορία και αργότερα παρακολούθησε μαθήματα στην φημισμένη κινηματογραφική σχολή VGIK στην Μόσχα, απ όπου απεφοίτησε το 1979. Εκείνη την περίοδο γνωρίσθηκε με τον Ταρκόφσκι, ο οποίος ενδιαφέρθηκε για το έργο του νεαρού σκηνοθέτη και του πρότεινε να δουλέψει στα στούντιο της Lenfilm (τα δεύτερα σε μέγεθος στούντιο της Ρωσίας). Το 1978 σκηνοθέτησε την πρώτη του ταινία *Lonely Human Voice* (Μία μοναχική ανθρώπινη φωνή), η οποία δεν προβλήθηκε παρά το 1987 την περίοδο της περεστρόικας. Η ταινία βραβεύτηκε τελικά στο Φεστιβάλ του Locarno. Οι πρώτες ταινίες του Sokurov δεχόταν αρνητικές κριτικές από τους διευθυντές της Lenfilm και έτσι δεν ήταν τελικά διαθέσιμες για προβολή στο κοινό. Οι ταινίες οι οποίες τον έκανα γνωστό στην Δύση είναι

το *Days of Eclipse*, η διασκευή του στην *Madame Bovary* του Φλομπέρ, το *The Second Circle* (1990) και κυρίως το αριστουργηματικό *Mother and Son / Μητέρα και γιος* (ταινία η οποία εκτός του Φεστιβάλ προβλήθηκε και από την NET). Χρησιμοποιώντας ειδικούς φακούς, φίλτρα και καθρέφτες ο Sokurov αφηγείται σε 75 λεπτά την σχέση ενός νεαρού άνδρα με την ετοιμοθάνατη μητέρα του.

Ο Sokurov έχει μια αρκετά αξιόλογη παρουσία και στον χώρο του ντοκιμαντέρ: στο τελευταίο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ της Θεσσαλονίκης είχε προβληθεί η ταινία του για τον συγγραφέα Σολζενίτσιν. Η τελευταία ταινία του Sokurov, με τίτλο *Dolce*, προβλήθηκε στο πρόσφατο Φεστιβάλ Βενετίας και είναι ένα ντοκιμαντέρ για τον λάπωνα συγγραφέα, Toshio Shimao.

Επιμέλεια: Δημήτρης Μπάμπας

Μολώχ / Moloch

του Aleksandr Sokurov (Ρωσία/Γερμανία, 1999)

Είναι άνοιξη του 1942. Σ' ένα θέρετρο στις Βαυαρικές Άλπεις, η Εύα περιμένει ανυπόμονη τον εραστή της, τον "Adi". Ύστερα από λίγο αυτός καταφθάνει. Συνοδεύεται από τον Martin Borman, τον υπουργό προπαγάνδας Joseph Goebbels και την γυναίκα του Magda. Πρόκειται για τον Αδόλφο Χίτλερ, τον ηγέτη του 3ου Ράιχ -και η Εύα δεν είναι παρά η ερωμένη του, Ενα Braun. Η ταινία περιγράφει ένα 24ωρο από την ζωή αυτού του διαβόητου ζεύγους. Σκηνές από την καθημερινή τους ζωή, οι συζητήσεις του Χίτλερ για την υγεία του, το φιλικό του περιβάλλον: εδώ δεν υπάρχουν πολιτικές ή άλλες σημασίες -αντίθετα στις προθέσεις του σκηνοθέτη είναι να παρουσιαστεί το ανθρώπινο (και ίσως γι' αυτό αποκρουστικό) πρόσωπο της Εξουσίας.

Δ.Μ.

Παρασκευή 17 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 22:30

**Caffè
Vescovi®**

DAL 1927

**Vescovi,
il caffè è
un'arte**
Coffee is an art

Κάπου τον έχεις ακούσει.....

Τον έχεις δοκιμάσει σε κάποιο

καφέ - μπάρ.....

Τώρα ήρθε η ώρα να μάθεις

τον eXpresso Vescovi.....

Μάθε για τον eXpresso

Αποκλειστική διάθεση για την Ελλάδα.

Accento

SOCIETÀ DI IMPORTAZIONI

ΕΔΡΑ: ΓΕΩ. ΝΙΚΗ 1, ΔΡΑΓΟΥΜΗ 4 - ΡΟΚΚΟΤΗ 3 - Τ.Κ. 546 24 - ΤΗΛ - FAX: (031) 249.542
ΑΘΗΝΑ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 43, ΜΑΡΟΥΣΙ, Τ.Κ. 151 24 ΤΗΛ - FAX: (01) 61.44.331
e-mail: accento@otenet.gr

ORDINO
www.ordino.gr

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΩΝ BYZANTINΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Το Μουσείο Αρχαίων Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μουσικών Οργάνων ιδρύθηκε το 1997 για να φιλοξενήσει 200 και πλέον όργανα τα οποία υπήρξαν ανάμεσα στο 2800 π.Χ μέχρι τις αρχές του αιώνα μας.

Η αρχιτεκτονική του χώρου, ο διάκοσμος, τα μουσικά όργανα δημιουργούν μια μοναδική ατμόσφαιρα και προδιαθέτουν τον επισκέπτη να αποδράσει στον κόσμο της Αρχαίας Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Μουσικής 5000 ετών.

Παράλληλα οι χώροι του Μουσείου, το φουαζέ και το αμφιθέατρο μπορούν να φιλοξενήσουν μουσικές εκδηλώσεις, φεστιβάλ, εκδηλώσεις τέχνης, σεμινάρια, συνέδρια, κοκτέϊλς και φιλικές συναντήσεις.

MUSEUM OF ANCIENT GREEK BYZANTINE AND POST BYZANTINE MUSICAL INSTRUMENTS

The Museum of Ancient Greek, Byzantine and Post Byzantine Musical Instruments was established in 1997, in order to give home to over 200 musical instruments, dating from 2800 B.C. until the early 20th century.

The architecture of the halls, the decor, the musical instruments create a unique atmosphere, urging visitors to escape into the 5000 year-old world of Ancient Greek and Post Byzantine Music.

The Museum's halls, foyer and amphitheatre may also be used for music events, festivals, art meetings, seminars, congresses, cocktail parties and friendly gatherings.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Κατούνη 12-14, 546 25 Θεσσαλονίκη Τηλ. 031 555 263-5
Ωρες λειτουργίας: Καθημερινά 9:00 - 15:00, 17:00 - 22:00 Δευτέρα 9:00 - 15:00

PIRAEUS BANK GROUP

12-14, Katouni Str. 546 25 Thessaloniki Tel. 031 555 263-5
Running hours: Daily 9:00 - 15:00, 17:00 - 22:00 Monday 9:00 - 15:00

FOUNTAIN®

Ηλεκτρικές συσκευές ζεστών ροφημάτων
κατάληγες για:

- γραφεία
- ινστιτούτα αισθητικής
- κομμωτήρια
- τουριστικά γραφεία
- κυλικεία
- εμπορικά καταστήματα
- νοσοκομεία

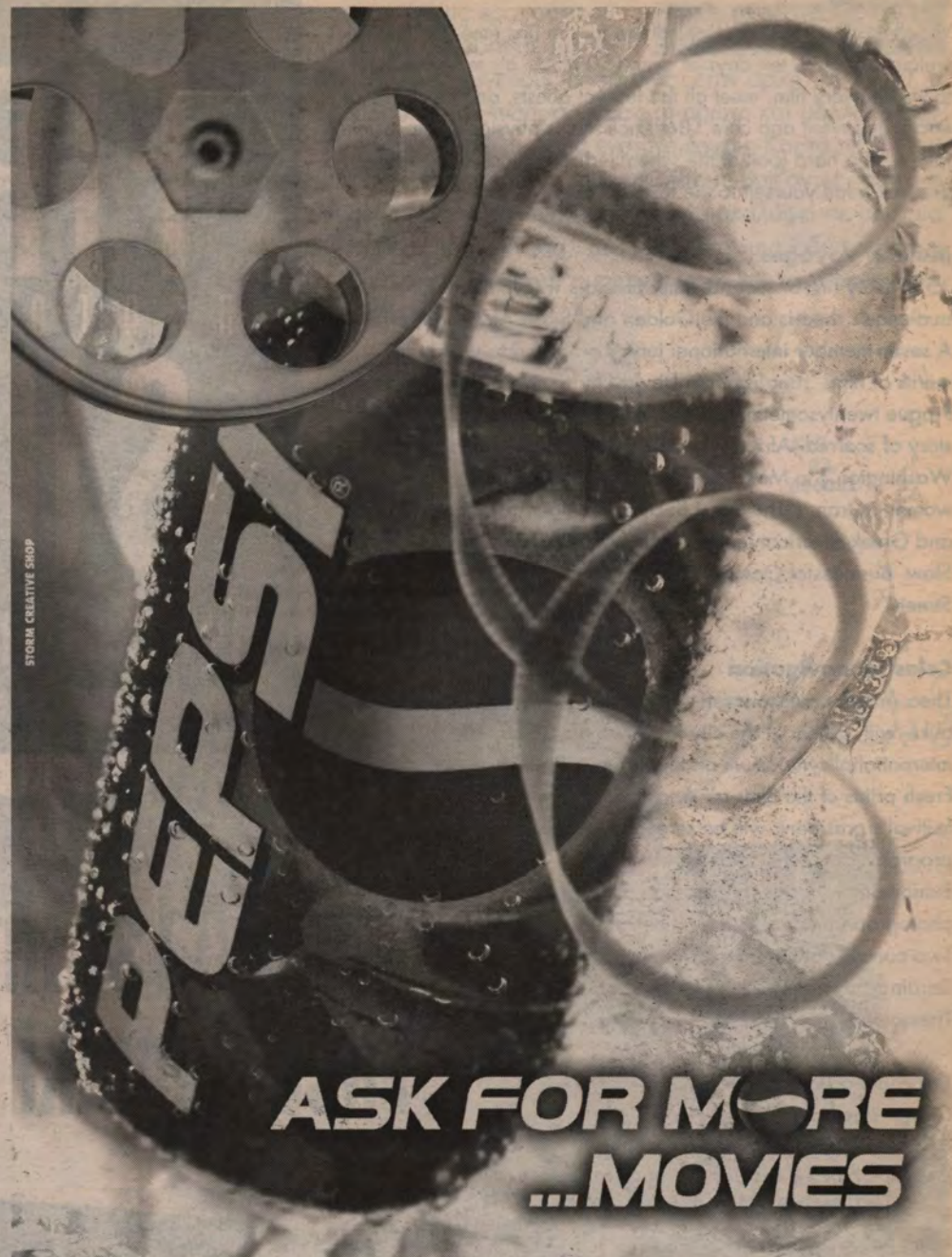
28 διαφορετικές
υπέροχες γεύσεις
(προϊόντα ειδικά παρασκευασμένα
από την NESTLE)

- Ποικιλία
- Ποιότητα
- Ταχύτητα
- Καθαριότητα
- Οικονομία

■ Παράδοση και τροφοδοσία στο χώρο σας
■ Ταχύτατο και πλήρες σερβίς

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΠΑΪΚΟΥ 2, Τ.Κ. 546 25, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 508 114, FAX: 508 115

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΓΡΑΦΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑ

Κατασκευάζεται
και ασφαλώς
ολοκληρώνεται

- Έργο ζωτικής σημασίας και προτεραιότητας για την Ελλάδα και την Ευρώπη.
- Έργο που έχει ενταχθεί στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα. Σημείο αναφοράς Διευρωπαϊκών και Πανευρωπαϊκών οδικών αξόνων και συνδυασμένων υποδομών για τις μεταφορές στην Ευρώπη.
- Έργο που ενισχύει τη γεωπολιτική, οικονομική και πολιτιστική παρουσία της Ελλάδας στην Ευρώπη, στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο και στις χώρες της Μαύρης Θάλασσας.

- Έργο που σέβεται το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τον άνθρωπο.
- Έργο, που λειτουργεί ως καταλύτης για τη Χωροταξική, την Οικιστική και την Παραγωγική Ανασυγκρότηση της Βόρειας Ελλάδας.

ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ	121 χλμ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗ (92 χλμ παραδόθηκαν σε κυκλοφορία έως τον Αύγουστο του 2000)	200 χλμ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	265 χλμ
ΕΧΟΥΝ ΜΕΛΕΤΗΘΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΘΟΥΝ	94 χλμ
ΣΥΝΟΛΟ	680 χλμ
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ:	1 ΤΡΙΣ δρχ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2000	

Το έργο χρηματοδοτείται από την:

• ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
(Εθνικοί πόροι)

• ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
(Ταμείο Συνοχής και Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης)

• ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Πυλαία - Κήποι
Κόμβος Αρδανίου

Εξωτερική Περιφερειακή Θεσσαλονίκης
(Λαγκαδάς - Δερβένι)

Γρεβενά - Κοζάνη (Δ. Μακεδονία)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

A week into the festival, you've probably defined an area of expertise, such as: a) Skolimowsky b) Varda c) New Russian Cinema d) Greek Releases e) Balkan Film. But wait - don't pigeon-hole yourself. Now is the crucial point for Angelopoulos fans to explore International Competition films and Austrian cinema pros to take a second look at Jerzy Skolimowski. Explore!

Risky Home Turf

"It's as if we're at war, isn't it?" wonders the protagonist of "Ephemeral Town", the second Greek film to enter international competition, when he sees the soldiers rounding up foreigners in the fields of a hometown he no longer recognizes. The film's director, Yorgos Zafiris, will talk about his contemplative, memory-filled work at 2pm today. Meanwhile Argentina's Daniel Burman speaks to the press at 1.10pm about his international competition entry - "Waiting for the Messiah", a story giving a look inside a multicultural Buenos Aires; in it a young Jewish man ventures outside his usual sphere.

Bold Moves

In other international competition news, yesterday was the day we saw Malgorzata Szumowska's character-centered "Happy Man"; in the subtly-emotioned film, a mother and son both think that it's a secret that the mother is ill. Find out more at the director's 1.35pm press conference. Two more competition films debut today: Athina Rachel Tsangari's "The Slow Business of Going" (about a Greek-Mexican woman/ 8.30pm) and Alessandro Piva's enticingly-titled "Theheadisspinning". Tsangari speaks to the festival at 2.30pm. We heard from the director of the UK entry "Last Resort" yesterday; Pavel Pawlikowski explained that he found the lead for his film in Russia and that his film was inspired by a coastal town as well as T.S. Eliot's "The Wasteland".

Fearless Camerawork

You would have to have a heart of stone to remain unmoved by Philippos Koutsafitis' "Mourning Rock". Yesterday he talked about the odyssey of making the documentary about the people and history of Elefsina, 20 kilometers West of Athens. The subject was a "forgotten Greece", he noted. It took him 10 years, 5 of which he did not view his footage, and all of which required fearless documentary excavations. Another impressive documentary work, "The Life of Cain", about life inside a Greek prison, is the subject of conversation at 12.45.

Daring To Be Different

Texan David Green Gordon was not interested in making a film about race. His "George Washington" inhabits a kind of multicultural utopia, explained the director, reflecting what life was like for him as a "11 year old naive kid", before one faced the uncomfortable "adult" separations and categorizations according to black and white. His film was shot in North Carolina and involved a deep submersion into the community where it was filmed - whether casting in various churches and swimming pools, or sharing dinner at the homes of people involved. He wrote the script, and then, after casting the film,

FIRST Π Ρ Ω Τ Ο Π Α Ρ Ο SHOT 41ST THESSALONIKI FILM FESTIVAL FRIDAY 17 NOVEMBER 2000 • N. 81

Daring Cinema in Thessaloniki

revised it, based on the kids' stories and personalities. The director purposefully wanted to make the time and place vague, but couldn't resist adding a picture of George Bush (Sr.) to the set a couple of times, "because it was just too funny". He and the 25 filmmakers he is lucky to work with have loads of scripts in the works.

Unafraid of Controversy

Screenwriter Ryo Yamamura from the Japanese competition film "Not Forgotten" explained (through a psychic interpreter) that people in Japan are of separate minds concerning their past involvement in World War Two - with guilt and pain stronger among the older generations. The script took four years to write and is essentially an anti-war and anti-violence film.

Viewers Wanted: Dead or Alive

Err...maybe not. But in any case, it would be nice to have you body and soul at a Marathon of Cinema To Die For, which begins at 12.30am Saturday night and ends in the wee-hours of Sunday morning with a breakfast of champions. It's the second annual such New Horizons event. The films to be shown are: "Krampack", "Money, Love, Money", and "Scarlet Diva".

Throwing Caution To The Wind

There were almost as many people at Yorgos Tseberopoulos and Renos Haralambidis' press conferences as there were at Harvey Keitel's earlier in the week.

The directors of "Back Door" and "Cheap Smokes" shared their creative visions with an involved audience. First Tseberopoulos and his crew talked about their 120,000 plus tickets film about an adolescent, which is set during the Greek dictatorship. It turns out that they found a public they didn't expect; at a Japanese film festival the audience started roaring with laughter. However the director noted that the revenge his young protagonist seeks (see trippy soup scene), was akin to the final act of an ancient tragedy. There was little tragic about actor/director Haralambidis when he spoke about his new "Cheap Smokes" (save perhaps his limited time at the podium). Haralambidis was roasted (with praise) by a critic, author, and musician friend (Panagiotis Kalatzopoulos). When it was the director's turn to speak he talked about how men, like the character he played in the last television season, were seriously misled in trying the heavy-handed approach to relationships. He went on to defend Athens as a city which, unlike Thessaloniki, is overlooked in beauty contests. "Everyone spits on Athens," he said. "That's why I decided to defend it."

Running Headlong

Find out everything you've ever wanted to know about: New Russian Cinema (10am), Angelos Frantzis' shot-on-digital, very funny "Polaroid" (10.45), the New Horizons work of Sophie Filliers, Phillippe Faucon, Joao Mario Grilo and Joao Pedro Rodrigues (11.15), honored guest Agnes Varda (noon!), and the directors of the most popular and talked-about Greek film of the year - "Safe Sex" (3pm). Be there to draw your own conclusions.

Quote/unquote: "The film is a big 'I'm sorry' to women for us being excessively 'men'" - Renos Haralambidis, indie actor/director of "Cheap Smokes"

Angelike Contis

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΟ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 81 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2000

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΟΦΗΝ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΑΝΔΡΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ, ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΖΟΡΜΠΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΑΙΤΣΗΣ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΝΤΙΣ,
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΛΑΜΠΑΣ, ΘΟΥΔΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΑΔΟΥ, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΙΤΑΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΑΚΙΑ • ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΤΚΟΖ-ΕΝΤΥΡΗ ΕΚΔΟΣΗΝΙΑ

website: www.filmfestival.gr • e-mail: press@filmfestival.gr

Μ Ε Τ Η Ν Υ Π Ο Σ Τ Η Ρ Ι Ε Η Τ Ω Ν

88.100

FM 100

FM 100.5
ΛΟΓΟΥ & ΤΕΧΝΗΣ

ΕΡΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

TOP FM 95.0

FM 101

ANT 97.5
Radio